

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T. 03.04.2013 E.2012/4-1227 K.2013/436

BAKICI GİDERİ GEREKİP GEREKMEDİĞİ
TEDAVİ AMAÇLI YOL GİDERLERİ
BELGE GEREKMEYİP TAKDİREN HÜKMEDİLECEĞİ

ÖZET : Davacı, davalının etkili eylemi sonucu yaralandığını belirterek bakıcı gideri ile geçici iş göremezlik zararını istemiştir. Yerel Mahkemece, davacının yaralanmasına ilişkin rapor getirilerek davacının kaç günde iyileşeceği (tıbbi şifa süresi) belirlenmeli, yaralanma derecesinin bakıcı gideri yapılmasını gerektirip gerektirmeyeceği tespit edilerek karar verilmesi gerekir.

Ayrıca davacı, tedavi amaçlı yaptığı yol giderini de istemiştir. Bu tür istemin ispatı için mutlaka bir belgenin sunulması gerekmektedir. Yaralanmanın niteliğine göre ne kadarlık yol gideri yapıldığı belirlenmeli, şayet belirlenemiyorsa takdiren bir miktar yol giderine karar verilmelidir. Mahkemece, maddi tazminat talebi ispatlanamadığından reddi hukuka aykırıdır.

KARAR : Dava, haksız fiil hukuksal nedenine dayalı manevi ve maddi tazminat isteğine ilişkindir. HGK.da yapılan görüşmeler sırasında öncelikle mahkemece kurulan hükmün HUMK.nun 298 ve 388.maddelerine uygun olarak kurulup kurulmadığı hususu önsorun olarak tartışılmış ve hükmün usulüne uygun kurulduğu oybirliği ile kabul edilerek önsorun bu şekilde aşılmıştır.

Davacı vekili, davalının 16.04.2004 tarihinde müvekkilinin koluna ve vücudunun çeşitli yerlerine vurmak suretiyle darp ettiğini, Mengen Asliye Ceza Mahkemesinin 2005/41 E. 2006/09 K. ve 14.03.2006 tarihli ilamı ile de davalının cezalandırılmasına karar verildiğini, olay sonrasında müvekkilinin günlük işlerini yapamadığını, Adli Tıp Kurumu 2.İhtisas Kurulunca düzenlenen raporda kırığın basit tıbbi müdahale ile giderilebilir durumda olmadığı, saptanan kırığın hayat fonksiyonlarını orta derecede etkileyecek nitelikte olduğu ve 15 gün mutad işgaline engel teşkil edeceğinin belirtildiğini, kolundaki alçının çıkarılmasının yaklaşık iki ayı bulmuş olması ve bu zaman diliminde devamlı bir kişinin yardımına muhtaç kaldığını, müvekkilinin köy yerinde hayvancılık ile geçindiğini, olaydan sonra hayvanlarına bakmadığını, bakıcı tutmak zorunda kaldığını, tedavi süresince tedavi gördüğü Bolu Devlet Hastanesi'ne geliş gideri yol ücreti ödemek zorunda kaldığını belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 4.000.00 TL maddi, 4.000.00 TL manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, maddi tazminat talebi ispatlanamadığından reddine, manevi tazminat talebinin kısmen kabulüne dair verilen karar; Özel Dairece, yukarıda metni aynen yazılı karar ile bozulmuş; mahkemece, önceki gerekçeler tekrar edilmek suretiyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme kararını, davacı vekili temyize getirmektedir.

Uyuşmazlık maddi tazminata ilişkindir.

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; maddi tazminat talebi yönünden mahkemece yapılan araştırmanın hüküm kurmaya yeterli olup olmadığı, yeni araştırma yapılmasının gerekip gerekmediği, noktasında toplanmaktadır.

Öncelikle belirtilmelidir ki, eldeki davada sorumluluğun kaynağını haksız fiil oluşturmaktadır.818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 41 ve devamı maddelerinde Haksız Muamelelerden Doğan Borçlar üst başlığı altında haksız fiile ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Anılan Kanunun Mesuliyet Şeraiti başlıklı 41.maddesi: "Gerek kasten gerek ihmal ve teseyyüp yahut tedbirsizlik ile haksız bir surette diğer kimseye bir zarar ika eden şahıs, o zararın tazminine mecburdur."

“Ahlaka mugayir bir fiil ile başka bir kimsenin zarara uğramasına bilerek sebebiyet veren şahıs, kezalik o zararı tazmine mecburdur.”

Hükmünü amir olup; Zararın Tayini Başlıklı 42.maddesinde ise;

“Zararı ispat etmek müddeiye düşer, zararın hakiki miktarını ispat etmek mümkün olmadığı takdirde hakim, halin mutad cereyanını ve mutazarrır olan tarafın yaptığı tedbirleri nazara alarak onu adalete tevfikan tayin eder.”

Düzenlemesine yer verilmiştir.

Tazminat Miktarının Tayini başlıklı 43.maddesinde de:

“Hakim, hal ve mevkiin icabına ve hatanın ağırlığına göre tazminatın suretini ve şümulünün derecesini tayin eyler.Zarar ve ziyan irad şeklinde tayin olduğu takdirde borçludan icabeden teminat alınır.”

Hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, gerek kasten gerek ihmal ve acemilik ya da tedbirsizlik ile, gerekse de bilerek ahlaka aykırı bir fiil ile haksız bir şekilde diğer kimseye bir zarar veren kişi, o zararın tazminine mecburdur.

Bu zararı ispat etmek iddia edene düşerse de, gerçek zararın miktarının ispat edilemediği durumda hakim bu zararı, halin olağan gelişimini ve zarar gören tarafın yaptığı tedbirleri gözeterek, belirler.

Zararı böylece belirleyen hakim, hal ve mevkiin icabına ve hatanın ağırlığına göre tazminatın şeklini ve kapsamını tayin ve tespit eder. Hal ve mevkiin icabından amaç ise, somut olayın niteliğidir.

Kaynağına, sebebine, zarar veren ile zarar gören arasındaki hukuki ilişkiye ve her somut olayda farklı şekillerde gündeme gelebilecek benzeri ölçütlere göre, zararın niteliği, kapsamı ve miktarı, her olayın kendine özgü yapısı içerisinde, değişen bir özellik gösterecektir.

Maddi tazminat ise, bir kimsenin mamelekinde iradesi dışında meydana gelen eksilmenin, eş söyleyişle maddi zararın giderilmesi için sorumlu olan şahıs tarafından yerine getirilmesi gereken edadır. Diğer bir tanımla da tazminat, borçlu tarafından yapılan ve alacaklı mamelekindeki eksilmeyi telafi eden bir edadır. Tazminat hukukunun bir ilkesi olarak, sorumluluk şartları gerçekleştiği takdirde, zarar veren, zarar görenin malvarlığında oluşan eksilmeyi gidermek durumundadır.O halde, kişinin malvarlığında veya manevi varlığında ortaya çıkan eksilme olarak tanımlanan zararın oluşması, ona neden olanın tazminat yükümlülüğünü doğurur.

Yükümlü olunan bu tazminat miktarının belirlenmesinde yukarıda açıklanan ilke ve yöntemler uygulanacaktır.

Zararın ispatı davacıya düşmekte ise de, hakim gerçek zararın miktarının ispat edilip edilemediğini gözeterek, ispat edilememişse bu zararı kendisi yasada belirtilen koşullarla tespit edecek; ardından da bu zararın giderilebilmesi için tazminat miktarını yine kanunda aranan usul ve esaslar çerçevesinde belirleyecektir. Ancak, hükmedilecek tazminat, hiçbir şekilde zarar miktarından fazla olamaz. (Turgut Uyar, Açıklamalı-İçtihatlı Borçlar Kanunu Genel Hükümler, Birinci Cilt, 1990 bası, s.549).

Kısaca, tazminat miktarının belirlenmesinde, zarar görenin gerçek zararının esas alınması zorunlu olup; burada ilke, zarar doğurucu eylem, zarar görenin malvarlığında gerçekten ne miktarda bir azalmaya neden olmuş ise, zarar verenin tazminat borcu da, o miktarda olmalıdır. Aynı ilkeler Hukuk Genel Kurulu'nun 18.12.2010 gün ve 2010/7-530 E. 2010/636 K. sayılı kararında da vurgulanmıştır.

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay irdelendiğinde:

Davacı dava dilekçesinde, davalının etkili eylemi sonucu yaralandığını belirterek bakıcı gideri ile geçici iş göremezlik zararını istemiştir. Yerel Mahkemece, davacının yaralanmasına ilişkin rapor getirilerek davacının kaç günde iyileşeceği (tıbbi şifa süresi) belirlenmeli, yaralanma derecesinin bakıcı gideri yapılmasını gerektirip gerektirmeyeceği tespit edilerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekir.

Ayrıca davacı, tedavi amaçlı yaptığı yol giderini de istemiştir. Bu tür istemin ispatı için mutlaka bir belgenin sunulması gerekmektedir. Yaralanmanın niteliğine göre ne kadarlık yol gideri yapıldığı belirlenmeli, şayet belirlenemiyorsa yukarıdaki ilkeler ışığında Borçlar Kanununun 42.maddesi gözetilerek takdiren bir miktar yol giderine karar verilmelidir. Yerel Mahkemece yukarıda açıklanan ilkeler ışığında araştırma yapılarak sonucuna göre karar vermek gerekirken, yanılığılı gerekçe ile maddi tazminat talebinin reddine karar verilmiş olması doğru görülmemiştir.

Direnme kararı, bu nedenle bozulmalıdır.

SONUÇ : Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6217 sayılı Kanununun 30.maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa eklenen Geçici madde 3 atfıyla uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'un 429.maddesi gereğince BOZULMASINA 03.04.2013 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 22.11.2012 E. 2012/16204 K. 2012/17679

TEDAVİ GİDERLERİNİN BELGELENEMEDİĞİ GEREKÇESİYLE
İSTEMİN REDDİNİN DOĞRU OLMADIĞI
MAHKEMECE BELİRLENMESİ GEREKTİĞİ

ÖZET : Dava, desteğin trafik kazası sonucu ölümü nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemine ilişkindir.Desteğin iki gün hastanede yattıktan sonra öldüğü anlaşılmaktadır. Davacıların maddi tazminat istemlerinin bir bölümü de tedavi giderine ilişkin olduğuna göre desteğin tedavisine ilişkin tüm deliller toplanmalı, bu biçimde tedavi gideri belirlenemediği takdirde Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince takdir edilmesi gerekirken mahkemece, tedavi giderinin belgelenemediği gerekçesiyle bu istemin reddine karar verilmiş olması hatalıdır.

KARAR : Dava, desteğin trafik kazası sonucu ölümü nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş; hüküm, davacılar tarafından temyiz edilmiştir.

Dosyadaki kanıtlardan davaya konu olayda; davalının kullandığı araçla davacıların desteğine çarpması sonucu desteğin iki gün hastanede yattıktan sonra öldüğü anlaşılmaktadır. Davacıların maddi tazminat istemlerinin bir bölümü de tedavi giderine ilişkin olduğuna göre desteğin tedavisine ilişkin tüm deliller toplanmalı, bu biçimde tedavi gideri belirlenemediği takdirde Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince takdir edilmelidir.

Yerel mahkemece açıklanan yönler gözetilmeyerek, eksik inceleme ile tedavi giderinin belgelenemediği gerekçesiyle bu istemin reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA; 22.11.2012 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 02.03.2011 E.2010/3285 K.2011/2160

ZARARIN VARLIĞININ KANITLANMASI
BELGELENEMEYEN TEDAVİ GİDERLERİ
ZARARIN GERÇEK TUTARININ BİLİRKİŞİYE HESAPLATILMASI

ÖZET : 1) Davacının maddi zarar istemi tedavi giderine ilişkin bulunmaktadır. Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince, zararın varlığını ve tutarını kanıtlamak zorunda olan davacının, zararın gerçek tutarını kanıtlamakta zorlandığı veya kanıtlanmasının davacıdan beklenemeyeceği durumlarda yargıç, işlerin olağan gidişi ve zarar görenin aldığı önlemleri gözetererek zarar tutarını kendiliğinden belirler.

2) Yaralanma sebebiyle tedavi gideri yapılması yaşamın olağan akışına uygun olup tüm giderlerin belgelenmesi de beklenemez. Yaralanmanın gerektirdiği belgelendirilemeyen tedavi giderleri yönünden bilirkişi incelemesi yapılarak, bu zararın da kapsamı belirlenmeli, bu yöntemle zarar tutarının belirlenememesi durumunda ise Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince takdir edilecek uygun bir tutar, belgelendirilemeyen tedavi gideri olarak kabul edilmelidir.

3) Tedavi giderinin bir bölümü Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından karşılanmış ise de, Kurum tarafından ödenmeyen başka tedavi giderleri yapıldığı da kabul edilmelidir. Yaralanmanın gerektirdiği ve Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından karşılanmayan tedavi giderlerinin saptanması amacıyla bilirkişi ücreti yatırılmaması nedeni ile tıp uzmanı bilirkişiden rapor alınmamış olduğundan, tedavi giderine yönelik istem hakkında Borçlar Yasası'nın 42. maddesi uyarınca tazminat tutarı yargıç tarafından takdir edilmelidir.

KARAR: Dava, trafik kazası sebebiyle yaralanmadan dolayı uğranılan maddi ve manevi zararın ödetilmesi istemine ilişkindir. Yerel mahkemece istemin bir bölümü kabul edilmiş; karar, davacı ve bir kısım davalılar tarafından temyiz olunmuştur.

Davacının maddi zarar istemi tedavi giderine ilişkin bulunmaktadır. Yerel mahkemece kanıt sunulmadığı gerekçesi ile bu istek reddedilmiştir.

1) Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince, zararın varlığını ve tutarını kanıtlamak zorunda olan davacının, zararın gerçek tutarını kanıtlamakta zorlandığı veya kanıtlanmasının davacıdan beklenemeyeceği durumlarda yargıç, işlerin olağan gidişi ve zarar görenin aldığı önlemleri gözetererek zarar tutarını kendiliğinden belirler.

2) Diğer yandan, yaralanma sebebiyle tedavi gideri yapılması yaşamın olağan akışına uygun olup tüm giderlerin belgelenmesi de beklenemez. Yaralanmanın gerektirdiği belgelendirilemeyen tedavi giderleri yönünden bilirkişi incelemesi yapılarak, bu zararın da kapsamı belirlenmeli, bu yöntemle zarar tutarının belirlenememesi durumunda ise Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince takdir edilecek uygun bir tutar, belgelendirilemeyen tedavi gideri olarak kabul edilmelidir.

3) Dosyadaki kanıtlardan davacıNın kalçasında ve vücudunda birden fazla kırık olacak biçimde yaralandığı ve bu sebeple tedavi gördüğü anlaşılmaktadır. Tedavi giderinin bir bölümü Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından karşılanmış ise de, Kurum tarafından ödenmeyen başka tedavi giderleri yapıldığı da kabul edilmelidir. Yaralanmanın gerektirdiği ve Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından karşılanmayan tedavi giderlerinin saptanması amacıyla bilirkişi ücreti yatırılmaması nedeni ile tıp uzmanı bilirkişiden rapor alınmamış olduğundan, tedavi giderine yönelik istem hakkında Borçlar Yasası'nın 42. maddesi uyarınca tazminat tutarı yargıç tarafından takdir edilmelidir.

Yerel mahkemece açıklanan yönler gözeticilmeyerek, eksik inceleme ile yazılı biçimde karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebeplerle davacı yararına BOZULMASINA 2.3.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 08.03.2011 E.2010/6887 K.2011/2062

TEDAVİ GİDERLERİ
MUTLAKA BELGELENMESİ KOŞUL DEĞİLDİR
UZMAN DOKTOR BİLİRKİŞİDEN RAPOR ALINMASI

ÖZET : Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkin olup, her üç davacının da kaza sonrasında yaralandığı ve tedavi gördüğü anlaşılmaktadır. O halde mahkemece, davacı vekiline davacılar yönünden talep edilen tedavi giderine yönelik tazminat istemi her davacı için ayrı ayrı açıklatılarak, tedavi ve yapılacak giderler konusunda **uzman doktor bilirkişiden**, davacılar için **yapılması gereken tedavi giderlerine ilişkin rapor alınarak** sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, **tedavi giderlerinin mutlaka yazılı kanıtlarla kanıtlanmasının gerekmediği**, yaralanmaya bağlı tedavi sırasında yapılacak zorunlu giderlerin tespiti ile varılacak sonuca göre karar verilmesi gerekir.

KARAR : Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkindir. Davacı vekili, dava dilekçesinde, yaralanma nedeni ile 2.000,00 TL maddi tazminat talep edilmiş, yargılama sırasında, iş gücü kaybına yönelik maddi tazminat isteminden vazgeçtiklerini beyan ederek, dosyadaki delil durumuna göre karar verilmesini istemiştir.

Dosya kapsamında yer alan sağlık raporlarından her üç davacının da kaza sonrasında yaralandığı ve tedavi gördüğü anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, davacı vekiline davacılar yönünden talep edilen tedavi giderine yönelik tazminat istemi her davacı için ayrı ayrı açıklatılarak, tedavi ve yapılacak giderler konusunda uzman doktor bilirkişiden, davacılar için yapılması gereken tedavi giderlerine ilişkin rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, tedavi giderlerinin mutlaka yazılı kanıtlarla kanıtlanmasının gerekmediği, yaralanmaya bağlı tedavi sırasında yapılacak zorunlu giderlerin tespiti ile varılacak sonuca göre karar verilmesi gerektiği gözardı edilerek, buna ilişkin istemin reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan sebeplerle hükümün davacılar yararına **BOZULMASINA** 8.3.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 05.04.2011 E. 2010/7342 K.2011/3099

VAZGEÇİLMEZ YAŞAM HAKKI
ÖZEL SAĞLIK KURUMUNDA TEDAVİ GÖRME HAKKI
SAĞLIK BAKANLIĞI TARİFESİ İLE BAĞLI OLUNMAMASI

ÖZET: Yaşam hakkı kişinin vazgeçilmez en önemli haklarından olup, somut olaydaki gibi yaralanma nedeniyle kişinin sosyal durumuna uygun özel bir sağlık kurumunda tedavi görmesinin doğal karşılanması gerekir.

Davacı tarafından ödenmesi gereken tedavi gideri miktarı Sağlık Bakanlığı'nın belirlediği resmi tarife tutarı değil, özel sağlık kuruluşlarının emsal tedaviler için uyguladığı genel ve ortalama rayiç bedelidir.

Mahkemece yapılacak iş, uzman bilirkişiden davalının yaralıya uyguladığı tedaviye ait fatura tutarının özel sağlık kuruluşlarının emsal tedaviler için uyguladığı genel ve ortalama rayiç bedele uygun olup olmadığı konusunda rapor alarak sonucuna göre karar vermektir.

KARAR : Dava, trafik kazasından kaynaklanan tedavi giderlerinin rücu tahsili istemine ilişkindir.

Dairemizde de benimsenen HGK.'nun E: 1999/4-619, 1999/737 K. sayılı kararında belirtildiği gibi, yaşam hakkı kişinin vazgeçilmez en önemli haklarından olup, somut olaydaki gibi yaralanma nedeniyle kişinin sosyal durumuna uygun özel bir sağlık kurumunda tedavi görmesinin doğal karşılanması gerekir. Davacı tarafından ödenmesi gereken tedavi gideri miktarı Sağlık Bakanlığı'nın belirlediği resmi tarife tutarı değil, özel sağlık kuruluşlarının emsal tedaviler için uyguladığı genel ve ortalama rayiç bedelidir.

Mahkemece yapılacak iş, uzman bilirkişiden davalının yaralı S.'ya uyguladığı tedaviye ait fatura tutarının özel sağlık kuruluşlarının emsal tedaviler için uyguladığı genel ve ortalama rayiç bedele uygun olup olmadığı konusunda rapor alarak sonucuna göre karar vermektir. Anılan husus gözetilmeden mahkemece yazılı şekilde karar verilmesi isabetli değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 05.04.2011 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 19.01.2010 E. 2009/3034 K. 2010/145

TEDAVİ MASRAFLARININ TESPİTİ
TÜM MASRAFLARIN YAZILI BELGE İLE KANITLANMASININ İMKANSIZLIĞI
HEKİM BİLİRKİŞİDEN RAPOR ALINMASI GEREĞİ

ÖZET: Davacının, tedavi ile ilgili yaptığı tüm harcamaları yazılı belge ile kanıtlaması imkansızdır. Bu durumda hekim bilirkişiden alınacak rapor sonucuna göre, davacı tarafından yapılması zorunlu olan tedavi giderine hükmedilmesi gerekir.

KARAR: Dava, trafik kazasından kaynaklanan cismani zararın giderilmesine yönelik maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

BK'nın 46. maddesi uyarınca, cismani zarar uğrayan kişi tamamen ve kısmen çalışma gücü kaybından doğan zararını talep edebilir. Davacı, meydana gelen kaza sonrasında geçirdiği uzun bir tedavi süreci sonunda, sürekli işgücü kaybına uğrayacak düzeyde yaralanmıştır. Bu süreçte davacının, tedavi ile ilgili yaptığı tüm harcamaları yazılı belge ile kanıtlaması imkansızdır. Bu durumda BK'nın 42. maddesi de dikkate alınarak, hekim bilirkişiden alınacak rapor sonucuna göre, davacı tarafından yapılması zorunlu olan tedavi giderine hükmedilmesi gerekirken, kanıtlanamadığı gerekçesi ile tedavi gideri isteminin reddine karar verilmesi de doğru olmamış, kararın açıklanan nedenlerle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davacı yararına BOZULMASINA 19.01.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 13.6.2012 E.2012/6606 K.2012/10335

RÜCUEN TEDAVİ GİDERİ İSTEĞİ

ÖZET : Uyuşmazlık, davacı iş verenin etkili eyleme maruz kalan dava dışı işçisi nedeniyle ödediği tedavi giderinin haksız fiil faili olan davalıdan rücuen tahsili istemine ilişkindir. Davacı, işçisinin yaralanması nedeniyle tedavi gideri ödediğini iddia ettiğine göre esasa girilerek bu hususun araştırılıp oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekir.

KARAR : Davacı dava dilekçesinde; işe iş yerine ait araç ile gitmekte olan dava dışı işçisinin davalı tarafından etkili eylem sonucu yaralanması sonucu ödediği tedavi masraflarının haksız fiil faili olan davalıdan rücuen tahsilini istemiştir.

Davalı, görevli mahkemenin iş mahkemesi olduğunu belirterek haksız ve yersiz açılan davanın reddini savunmuştur.

Yerel Mahkemece, aktif dava ehliyeti yokluğundan davanın reddine karar verilmiş, karar, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Uyuşmazlık, davacı iş verenin etkili eyleme maruz kalan dava dışı işçisi nedeniyle ödediği tedavi giderinin haksız fiil faili olan davalıdan rücuen tahsili istemine ilişkindir. Davacı, işçisinin yaralanması nedeniyle tedavi gideri ödediğini iddia ettiğine göre esasa girilerek bu hususun araştırılıp oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davacının davayı açmakta aktif ehliyeti bulunmadığından davanın reddine karar verilmiş olması doğru değildir. Bu nedenle kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda açıklanan nedenle **BOZULMASINA** 13.06.2012 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 05.03.2009 E.2008/7751 K.2009/3151

TEDAVİ GİDERLERİ

ÖZET : Dava, trafik kazası sonucu yaralanmadan dolayı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Davacıya bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlandığı ve bazı tedavi giderlerinin karşılandığı anlaşılmaktadır. Davacıya bağlanan aylığın rücu edilebilen aylıklardan olup olmadığı yönünde araştırma yapılmalıdır.

Davacı Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı olduğuna göre, bağlı olduğu kurum tarafından ödenen tedavi giderinin olup olmadığı araştırılmalı, böyle bir ödemenin saptanması durumunda davacının ödediği ileri sürülen tedavi gideri tutarından bu ödemenin indirilmesi gerekir. Ödenmeyen tedavi giderinin bulunması halinde bilirkişiden rapor alınarak ödenmeyen bu kalem tedavi giderlerinin, yaralanmanın gerektirdiği tedaviye uygun bulunması durumunda kabul edilmesi gerekir.

KARAR: 1) Dava, trafik kazası sonucu yaralanmadan dolayı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece istemin bir bölümü kabul edilmiş; karar, davalılardan Ö. İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından temyiz olunmuştur.

Dosya içeriğinden davacıya bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlandığı ve bazı tedavi giderlerinin karşılandığı anlaşılmaktadır. Ne var ki, yerel mahkemece davacıya bağlanan aylığın rücu edilebilen aylıklardan olup olmadığı yönünde bir araştırma ve inceleme yapılmamıştır. Şu durumda davacıya bağlanan aylığın niteliği belirlenerek, rücu edilebilecek bir aylık bağlandığının saptanması durumunda, yarar ve zararın denkleştirilmesi ilkesi gereğince, bu gelirin peşin sermaye değerinin hesaplanacak işgöremezlik zararından indirilmesi gerekir. Yerel mahkemece, açıklanan yönler gözetilmeyerek yazılı biçimde karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

2) Mahkemece, davacının sunduğu tedavi giderlerine ilişkin belgeler dikkate alınarak belirlenen tedavi gideri kabul edilmiştir. Davacı Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı olduğuna göre, bağlı olduğu kurum tarafından ödenen tedavi giderinin olup olmadığı araştırılmalı, böyle bir ödemenin saptanması durumunda davacının ödediği ileri sürülen tedavi gideri tutarından bu ödemenin indirilmesi gerekir. Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmeyen tedavi giderinin bulunması halinde davacının yaralanma derecesi ve geçirdiği aşamalar gözetilerek ödenmeyen bu tedavi giderlerinin uygunluğu konusunda bilirkişiden rapor alınarak ödenmeyen bu kalem tedavi giderlerinin, yaralanmanın gerektirdiği tedaviye uygun bulunması durumunda kabul edilmesi gerekir. Açıklanan yönler gözetilmeden yazılı biçimde karar verilmiş olması doğru olmadığından karar bu nedenle de bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 05.03.2009 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ
T. 19.04.2011 E.2010/1951 K.2011/3727

TEDAVİ GİDERİNİN KURUMDAN TAHSİLİ
BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ
FATURALARIN HASTA TABELA KAĞIDIYLA UYUMLU OLUP
OLMADIĞININ İNCELENMESİ

ÖZET : Dava, davacının yapmış olduğu tedavi giderinin davalı Kurumdan tahsili istemine ilişkindir. Doktor ve hukukçudan oluşan bilirkişi kurulundan davacıya ödenmesi gereken tedavi giderine dair rapor alınmış ise de davacının tedavisinde kullanılan ilaç ve tıbbi malzemenin isim ve miktarlarıyla karşılaştırmalı fiyatları yer almayan bilirkişi raporu denetime elverişli olmadığı gibi faturalarda yazılı ilaç ve tıbbi malzemelerin hasta tabela kağıdıyla uyumlu olup olmadığı da incelenmemiştir. Konusunda uzman eczacı, hukukçu ve sigortalının hastalığı konusunda uzman olan bir doktordan oluşan bilirkişi kurulundan, faturalarda yazılı ilaç ve tıbbi malzemelerin hasta tabela kağıdıyla uyumlu olup olmadığı incelenmek suretiyle, davacının tedavisinde kullanılan ilaç ve tıbbi malzemenin isim ve miktarlarıyla karşılaştırmalı fiyatlarının yer aldığı denetime elverişli bilirkişi raporu alınarak sonucuna göre karar vermektten ibarettir.

KARAR : Dava, davacının yapmış olduğu tedavi giderinin davalı Kurumdan tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece, 31.625,00 TL tedavi giderinin 28.12.2006 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı Kurumdan tahsiline karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden, 1479 Sayılı Kanun kapsamında sigortalı olan davacı B. S.'nin 23.8.2006 tarihinde geçirdiği trafik kazası sonrasında ilk müdahalesinin Afyon Devlet Hastanesinde yapıldığı, hastanın kafa travması sonucu bilincinin kapalı olması sebebiyle yakınlarının istemi üzerine Ankara'da bulunan Özel B... Hastanesine sevk edildiği, davacının üç sefer ameliyat edilerek 12.10.2006 tarihinde taburcu edildiği, tedavi gideri olarak üç ayrı faturayla toplam 80.356,71 TL ödediği, Kurumun Ankara'da Devlet Hastanesi bulunmasına karşın davacının, yakınlarının istemi üzerine özel hastaneye götürülmesi sebebiyle tedavi giderini ödemeyi kabul etmediği anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan Bağ-Kur sağlık yardımları kapsamını belirleyen 1479 Sayılı Kanunun Ek-11. maddesinde sağlık hizmetlerinin davalı Kurumca Sağlık Bakanlığı, mahalli idareler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sağlık tesisleriyle gerçek ve tüzel kişilerden satın alınmak suretiyle yürütüleceği, buna dair usul ve esasların Kurumca belirleneceği bildirilmiş, Bağ-Kur Sağlık Sigortası Yardımları Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde sağlık sigortası uygulaması yapılan mahalde resmi sağlık kurum ve kuruluşlarının bulunmaması veya bu Kurum ve kuruluşlardan yeterli hizmet alınmaması halinde diğer sağlık Kurum ve kuruluşlarından sağlık hizmeti satın alınabileceği, sağlık hizmetinin yürütülmesiyle ilgili esasların, sağlık hizmeti alınacak müesseseye Kurum arasında yapılacak bir protokolle düzenleneceği. Kurumla protokolü bulunmayan resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında Bağ-Kur sağlık karnesiyle muayene ve tedavi görenlere Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Yataklı Tedavi Kurumlarında Yapılacak Muayene-Tetkik-Tahlil-Müdahale-Ameliyat ve Tedavilere ait Fiyat Tarifesi (Mali Yıl Bütçe Uygulama talimatı Resmi Sağlık Kurumları Fiyat Tarifesi) üzerinden hesaplanmak suretiyle Kurumca belirlenecek esaslar dahilinde ödeme yapılacağı, fiyat tarifelerini aşan kısmın Kurumca ödenmeyeceği, 7 nci maddesinde ise sigortalı veya hak sahiplerinin özel bir sağlık Kurumunda yatırılarak tedavi altına alınmaları halinde, vakanın aciliyeti raporla belgelenmek ve bu rapor Kurum tarafından kabul olunmak şartıyla bu sağlık Kurumlarında Yapılan Tedavi Giderlerinin Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Yataklı Tedavi Kurumlarında Yapılacak Muayene-Tetkik-Tahlil- Müdahale- Ameliyat ve

Tedavilere ait Fiyat Tarifesi üzerinden (Mali Yıl Bütçe Uygulama Talimatı Resmi Sağlık Kurumları Fiyat Tarifesi) hesaplanmak suretiyle ödeneceği bildirilmiştir.

Somut olayda, doktor ve hukukçudan oluşan bilirkişi kurulundan davacıya ödenmesi gereken tedavi giderine dair rapor alınmış ise de davacının tedavisinde kullanılan ilaç ve tıbbi malzemenin isim ve miktarlarıyla karşılaştırmalı fiyatları yer almayan bilirkişi raporu denetime elverişli olmadığı gibi faturalarda yazılı ilaç ve tıbbi malzemelerin hasta tabela kağıdıyla uyumlu olup olmadığı da incelenmemiştir.

Yapılacak iş, konusunda uzman eczacı, hukukçu ve sigortalının hastalığı konusunda uzman olan bir doktordan oluşan bilirkişi kurulundan, faturalarda yazılı ilaç ve tıbbi malzemelerin hasta tabela kağıdıyla uyumlu olup olmadığı incelenmek suretiyle, davacının tedavisinde kullanılan ilaç ve tıbbi malzemenin isim ve miktarlarıyla karşılaştırmalı fiyatlarının yer aldığı denetime elverişli bilirkişi raporu alınarak sonucuna göre karar vermekten ibarettir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin, yukarda açıklanan doğrultuda inceleme yapılmadan hazırlanan bilirkişi raporu hükme esas alınarak sonuca gidilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davalı Kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükmün yukarda açıklanan sebeplerle BOZULMASINA, 19.04.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 22.04.2004 E.2003/15748 K.2004/5325

BELGELENEMEYEN TEDAVİ GİDERLERİ

ÖZET : Belgelenemeyen tedavi giderlerinin belirlenebilmesi için bu konuda uzman doktor bilirkişiden rapor alınabileceği gibi hakim Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince kendisi de bu tür mutad giderleri takdir edebilir. Aynı yöntemle yaralanan küçüğün eğitimden geri kalması nedeniyle uğradığı zararın takdirinde de mümkündür.

KARAR : Davacı trafik kazası sonucu yaralanması nedeniyle hastane, ilaç, yol gideri ve benzeri harcamalar yaptığını, öğrenime geç başlaması nedeniyle ekonomik geleceğinin ve ilerdeki imkanının olumsuz yönde etkilendiğini belirterek maddi ve manevi tazminat isteminde bulunmuştur. Mahkemece, belgelenen tedavi harcamaları hüküm altına alınmış, tamamen iyileştiği, arızası kalmadığı benimsenerek diğer istemleri reddedilmiş, manevi tazminatın ise bir bölümünün kabulüne karar verilmiştir. Kararı davacılar temyiz etmişlerdir.

Dava açılmasına neden olan olaydan dolayı davacının 90 gün mutad işgaline engel olacak ve 120 günde iyileşecek biçimde yaralandığı, bu yüzden belgelenen ve belgelenemeyen tedavi giderleri harcadığı, okula bir yıl geç başladığı dosya arasındaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Davacı, belgelediği tedavi giderleri dışında bu yolda bazı giderleri olduğunu bildirerek ve öğretimin bir yıl geri kaldığını ileri sürerek istediği maddi tazminatları açıklamıştır. Mahkemece belgelenen tedavi giderleri hesaplamaya esas alınmış öğretimin bir yıl geri kalmasına ilişkin istem yanılıgılı bilirkişi raporuna dayanılarak reddedilmiştir.

Oysa belgelenemeyen tedavi giderlerinin belirlenebilmesi için bu konuda uzman doktor bilirkişiden rapor alınabileceği gibi hakim Borçlar Yasası'nın 42. maddesi gereğince kendisi de bu tür mutad giderleri takdir edebilir. Aynı yöntemle yaralanan küçüğün eğitimden geri kalması nedeniyle uğradığı zararın takdirinde de mümkündür. Bu ilke ve yasal olanaklar göz ardı edilerek yazılı biçimde karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 22.4.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 17.10.2005 E. 2005/11510 - K. 2005/11020

TEDAVİ GİDERLERİNİN BELİRLENMESİ
(Tedavi Süresi tam soruulanmadan tedavi giderlerinin belirlenememesi)

ÖZET : Davacı tedavisinin halen devam ettiğini belirterek tedavi giderleri için tazminat istemiştir. Yerel mahkeme tedavi süresi net olarak belirlenmeden hesap yapan bilirkişi raporuna göre bu kalem istemi kısmen kabul etmiştir. Oysa **tedavi süresi kesin olarak belirlenmeden tedavi giderinin tam belirlenmesi mümkün değildir.** Yerel mahkemece yapılacak iş tedavi süresi net olarak belirlendikten sonra **tedavi gideri konusunda bilirkişi raporu alınıp** varılacak sonuca göre karar vermektir. Ayrıca olay haksız eylemden kaynaklandığından tedavi gideri için de istek gibi olay tarihinden faiz yürütülmesi gerekirken bilirkişi rapor tarihinden itibaren faiz yürütülmüş olması da doğru değildir.

KARAR : 1) Dava enerji nakil hattındaki elektrik akımına kapılarak yaralanma nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Davacı Menaf Koç yaralanması nedeniyle bakıcı gideri tazminatı da istemiştir. Yerel mahkemece bu kalem istek reddedilmiştir.

Dosyada bulunan 20/10/2000 tarihli Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu raporuna göre davacı %70 oranında meslekte kazanma gücünü kaybetmiştir. Şu durumda davacı Menaf Koç için bakıcı gideri nedeniyle de belirlenecek tazminata karar verilmesi gerekir. Yerel mahkemece bu yön gözetilmeden bu kalem istemin reddedilmiş olması bozmayı gerektirmiştir.

2) Davacı Menaf Koç tedavisinin halen devam ettiğini belirterek tedavi gideri için de tazminat istemiştir. Yerel mahkeme tedavi süresi net olarak belirlenmeden hesap yapan bilirkişi raporuna göre bu kalem istemi kısmen kabul etmiştir. Oysa tedavi süresi kesin olarak belirlenmeden tedavi giderinin tam belirlenmesi mümkün değildir. Yerel mahkemece yapılacak iş tedavi süresi net olarak belirlendikten sonra tedavi gideri konusunda bilirkişi raporu alınıp varılacak sonuca göre karar vermektir. Ayrıca olay haksız eylemden kaynaklandığından tedavi gideri için de istek gibi olay tarihinden faiz yürütülmesi gerekirken bilirkişi rapor tarihinden itibaren faiz yürütülmüş olması da doğru değildir. Bu yönlerin gözetilmemiş olması bozma nedenidir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın gösterilen nedenlerle davacı Menaf Koç yararına, **BOZULMASINA** 17.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 28.12.2005 E. 2005/1800 K. 2005/14235

TEDAVİ VE ULAŞIM GİDERLERİ
ÇALIŞMADIĞI GÜNLER İÇİN KAZANÇ KAYBI

ÖZET : Dava, haksız eylem sonucu yaralanmadan kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. **Davacı yaralanması nedeniyle yapmak zorunda kaldığı tedavi ve ulaşım giderleri ile çalışmadığı günler için kazanç kaybı zararını istemiş ve yaptığı ulaşım giderlerine ilişkin bir kısım faturalar ibraz etmiştir. Mahkemece, bu faturalara itibar edilmeyerek maddi tazminat istemi tümünden reddedilmiştir.**

Diğer yandan yaşam deneyi kurallarına göre bu biçimde giderde bulunulması olağan olup; **mutlak olarak belgelendirilmesi de istenilemez.** Şu durumda mahkemece davacının ibraz ettiği faturaların da değerlendirilerek uğradığı zarar kapsamının belirlenmesi, gerekirse **ulaşım giderleri ve geçici iş göremezlik zararı** ile ilgili olarak bilirkişi görüşü alınması, ayrıca **BK'nun 42/2.** maddesi hükmünün de göz önünde bulundurulması ve sonucuna göre karar verilmesi gerekir.

Davacının yaralandığı ceza dosyası kapsamı ile sabit olup acı ve ızdırap duyması kaçınılmazdır. Bu nedenle mahkemece Borçlar Kanununun 47. maddesi uyarınca uygun bir miktar manevi tazminata hükmedilmesi gerekir.

KARAR : Dava, haksız eylem sonucu yaralanmadan kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece ispatlanamadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. Karar, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

1) Davacının, davalının haksız eylemi nedeniyle 10 gün iş ve gücünden kalacak şekilde yaralandığı ceza dosyası kapsamı ile belirlenmiştir. Davacı yaralanması nedeniyle yapmak zorunda kaldığı tedavi ve ulaşım giderleri ile çalışmadığı günler için kazanç kaybı zararını istemiş ve yaptığı ulaşım giderlerine ilişkin bir kısım faturalar ibraz etmiştir. Mahkemece, bu faturalara itibar edilmeyerek maddi tazminat istemi tümünden reddedilmiştir. Diğer yandan yaşam deneyi kurallarına göre bu biçimde giderde bulunulması olağan olup; mutlak olarak belgelendirilmesi de istenilemez. Şu durumda mahkemece davacının ibraz ettiği faturaların da değerlendirilerek uğradığı zarar kapsamının belirlenmesi, gerekirse ulaşım giderleri ve geçici iş göremezlik zararı ile ilgili olarak bilirkişi görüşü alınması, ayrıca BK'nun 42/2. maddesi hükmünün de göz önünde bulundurulması ve sonucuna göre karar verilmesi gerekir. Mahkemece yazılı şekilde ve yanılığılı gerekçe ile maddi tazminat isteminin reddi doğru görülmemiş ve bozmayı gerektirmiştir.

2) Davacı yaralanması nedeniyle manevi tazminat isteminde de bulunmuştur. Davacının yaralandığı ceza dosyası kapsamı ile sabit olup acı ve ızdırap duyması kaçınılmazdır. Bu nedenle mahkemece Borçlar Kanununun 47. maddesi uyarınca uygun bir miktar manevi tazminata hükmedilmesi gerekirken bu istemin gerekçe gösterilmeden reddi doğru değildir. Karar, bu nedenle de bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıdaki bentlerde gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA** 28.12.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 19.09.2008 E.2008/263 K.2008/10591

BELGEYE BAĞLANAMAYAN TEDAVİ GİDERLERİ

ÖZET : Davacı vekili, trafik kazası sonucu müvekkilinin yaralandığını, yaralanma nedeniyle tedavi gideri yapıldığını iddia ederek tedavi giderini de içerir maddi ve manevi tazminat istemiştir. Trafik kazası nedeniyle davacıda 6 ayda iyileşecek kırıklar meydana gelmiş ve % 11.2 oranında malul kalacak şekilde yaralanmıştır. Genel olarak yaralanmalar sonunda faturalı tedavi gideri yanında yaralanan kişilerin **belgeye bağlanamayan tedavi giderleri olacağı da muhakkaktır.** Mahkemece davacının yaralanması ve gördüğü tedaviye göre yapması **muhtemel tedavi giderleri konunun uzmanı bilirkişiden sorulmak veya olayın özelliği değerlendirilmek suretiyle bu kalem isteğin de hüküm altına alınması gerekir.**

KARAR : Dava, trafik kazası nedenine dayalı maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. İstem mahkemece kısmen kabul edilmiş, hüküm taraflarca temyiz olunmuştur.

Davacı vekili, trafik kazası sonucu müvekkilinin yaralandığını, yaralanma nedeniyle tedavi gideri yapıldığını iddia ederek tedavi giderini de içerir maddi ve manevi tazminat istemiştir.

Mahkemece tedavi giderinin sağlık kurumu tarafından karşılandığı gerekçesiyle tedavi giderine yönelik istemin reddine karar verilmiştir.

Dava konusu trafik kazası nedeniyle davacıda 6 ayda iyileşecek kırıklar meydana gelmiş ve % 11.2 oranında malul kalacak şekilde yaralanmıştır. Genel olarak yaralanmalar sonunda **faturalı tedavi gideri yanında yaralanan kişilerin belgeye bağlanamayan tedavi giderleri olacağı da muhakkaktır.** Şu durumda mahkemece davacının yaralanması ve gördüğü tedaviye göre yapması muhtemel tedavi giderleri konunun **uzmanı bilirkişiden sorulmak veya Borçlar Kanunu'nun 42. maddesi gereğince** olayın özelliği değerlendirilmek suretiyle bu kalem isteğin de hüküm altına alınması gerekirken, yazılı gerekçe ile reddi usul ve yasaya aykırı görüldüğünden kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle davacı yararına **BOZULMASINA** 19.09.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 14.01.2003 E. 2002/8403 K. 2003/256

TEDAVİ GİDERLERİ
YAŞAM BOYU KULLANILACAK ORTOPEDİK PROTEZ BEDELİ

ÖZET : Kaza sonucu ayak kesilmesi nedeniyle kullanılması gereken protezin, ancak belli bir iyileşme süresinden sonra takılabilmesi tıbben mümkün olabileceğine göre, temerrüt faizinin, bu olanağın doğduğu tarih olan protezin takılması tarihinden itibaren yürütülmesi gerekir. Bu nedenle davacının, ilk protezi ne zaman taktırdığı araştırılmalıdır.

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin uğradığı tren kazası sonucunda sağ bacağına diz altından yitirdiğini, periyodik aralıklarla değiştirmesi gereken protez bacakla yaşamını sürdürdüğünü, daha önce meslekte kazanma gücünde meydana gelen zararın tazmini için açtığı davada kusur ve maluliyet durumunun belirlendiğini ileri sürerek, ömür boyu kullanması gereken ortopedik protez bedelinin olarak davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, davacının açtığı tazminat davasında protez giderini istemediğini, müvekkili lehine usuli kazanılmış hak oluştuğunu, protez bedellerinin özel kuruluşlardan sorulmayacağını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, taraflarca sunulan kanıtlar ve yaptırılan bilirkişi incelemesine göre, davacının daha önce açtığı tazminat davasında kusur ve maluliyet durumunun belirlendiği, hastanelerden gelen cevaplardan protez sürelerinin 2,3 ve 5 yıl olarak bildirildiği, ortopedik malzeme satan firmaların bu cihazlara en fazla bir yıl garanti süresi verdiklerini bildirdikleri ayrıca iki yıllık değişme süresini öngören kararın Yargıtay'ca onanıp kesinleştiği dikkate alınarak, bilirkişinin iki yıllık değişim süresini öngören seçeneğinde hesaplanan 4.844,87 TL'nin benimsendiği gerekçesiyle, taleple kalınarak davanın bu miktar üzerinden kabulüne karar verilmiştir. Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına ve taraf vekillerinin bilirkişi ek raporuna sınırlı itirazları dikkate alınarak davacı vekilinin tüm davalı vekilinin aşağıdaki bent kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

Ancak, dava konusu alacak, bir tedavi gideri olan protez bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Oluşan kaza sonucu ayak kesilmesi nedeniyle kullanılması gereken protezin ancak belli bir iyileşme süresinden sonra takılabilmesi tıbben mümkün olduğundan, temerrüt faizinin bu olanağın doğduğu tarih olan protezin takılması tarihinden itibaren yürütülmesi gerekir. Davacının ilk protezi ne zaman taktırdığı dosya içeriğinden tespit edilememiştir. Şu halde, mahkemece, davacının ilk protezi ne zaman taktırdığının araştırılması, gerekirse protezi takan sağlık kuruluşundan sorulması ve oluşacak sonuca göre temerrüt tarihinin tespiti gerekirken, kaza tarihinden itibaren temerrüt faizi yürütülmesi doğru görülmemiş ve kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda yazılı nedenlerle, kararın davalı yararına **BOZULMASINA** 14.1.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 24.11.2005 E. 2004/16381 K. 2005/12684

TEDAVİ VE BAKICI GİDERLERİ

ÖZET : Davacının istek kalemleri arasında yer alan ileride yapılacak tedavi giderleri ile bakıcı gideri hakkında herhangi bir araştırma ve inceleme yapılmamış olması ve bu istek kalemleri hakkında olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemiş olması da usul ve yasaya uygun düşmediğinden karar bozulmalıdır.

KARAR : Davacı, davalılardan Zeki Bilen'in sürücüsü olduğu diğer davalıya ait aracın çarpması nedeniyle yaralandığını belirterek manevi tazminat ile ileride yapılacak tedavi gideri, tedavi süresince yardımcı bakıcı gideri, ulaşım gideri, hastanenin karşılamadığı tedavi giderleri, çalışma gücü kaybından dolayı uğradığı zararı, ekonomik geleceğinin sarsılması nedeniyle uğradığı kaybı, olay sırasında zarar gören elbise ile cep telefonu zararını, miktarlarını da göstererek maddi tazminat olarak istemiştir.

Davacının istek kalemleri arasında yer alan ileride yapılacak tedavi giderleri ile bakıcı gideri hakkında herhangi bir araştırma ve inceleme yapılmamış olması ve bu istek kalemleri hakkında olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemiş olması da usul ve yasaya uygun düşmediğinden karar bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 24.11.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 11.02.2002 E.2001/10735 K.2002/1543

TEDAVİ GİDERLERİNİN
MUTLAKA BELGELENDİRİLMESİ GEREKMEZ

ÖZET : Cismani zarar durumunda **tedavi giderlerinin mutlaka belgelendirilmesi zorunlu değildir.** Bu giderlerle ilgili iddia **kanıtlanmasa bile,** mahkemece, yaralanmanın derecesi, **doktor raporları ve hastane kayıtlarının incelettilmesi suretiyle,** yaralanma nedeni ile tedavi giderlerinin ne kadar olabileceği konusunda **doktor bilirkişiden rapor alınmalıdır.** Buna rağmen **zararın miktarı tam olarak belirlenemediği takdirde, BK'nun 42. maddesi uyarınca hakim tarafından somut olayın özelliği ve kapsamı da gözetilerek tedavi giderleri yönünden uygun bir tazminata hükmedilebilir,**

KARAR: Dava, haksız eylem nedeniyle tazminat istemine ilişkindir. Davacının cismani zarar nedeniyle tedavi gideri istemi yönünden mahkemece, maddi zarara ilişkin delillerin kesin sürede verilmediği ve tedavi gideri zararının kanıtlanamadığı belirtilerek dava reddedilmiştir. Davacının yaralanması nedeniyle davalı cezalandırılmıştır. Cismani zarar durumunda tedavi giderlerinin mutlaka belgelendirilmesi zorunlu değildir. Bu giderlerle ilgili iddia kanıtlanmasa bile, yaralanmanın derecesi ve doktor raporları ile hastane kayıtları incelenerek uzman bir doktordan yaralanma nedeniyle yapılması zorunlu tedavi giderlerinin ne kadar olabileceği konusunda bilirkişiden görüş alınmalıdır. Buna karşın zararın miktarı tam olarak beürlenemezse, BK.nun 42. maddesi gereğince hakim tarafından somut olayın özelliği ve kapsamı da gözetilerek tedavi gideri yönünden uygun bir tazminata hükmedilebilecektir. Yerel mahkemece bu yön gözetilmeden tedavi giderine ilişkin dava bölümünün reddedilmesi ayrıca bozma nedenidir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yazılı nedenlerle **BOZULMASINA** 11.2.2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 20.03.2002 E.2001/12420 K.2002/3279

TEDAVİ GİDERLERİ
HAYATIN OLAĞAN AKIŞINA UYGUN BELİRLENMESİ

ÖZET : Tedavi giderlerine ilişkin istek bakımından, bir belge ibraz edilememiş ise de, bu konuda uzman bilirkişiden görüş alınıp durumun saptanması mümkün olduğu gibi, BK.'nun 42/2. maddesi uyarınca hayatın olağan akışı itibariyle zararın tespitinin imkan dahilinde bulunduğu gözetilmeksizin, bu yöne ilişkin tazminat istemi bakımından suskun kalınması da, usul ve yasaya aykırı olup; bozmayı gerektirmiştir.

KARAR : 1-Dava; haksız eylem sonucu yaralanma nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemlerine, ilişkindir. Mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiş; hüküm davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davacı, maddi tazminat istemini işgücü kaybı ve tedavi giderleri kalemlerine dayandırmış olup; her bir istek kalemi yönünden miktarları dava dilekçesinde belirtmemiştir. Mahkemece de, bu nokta açıklanmamıştır. Davacı tarafa maddi tazminat istemleri bakımından açıklama imkanı tanınmalı ve buna göre her biri hakkında ayrı ayrı karar verilmelidir.

2-İşgücü kaybına dayalı istek bakımından mahkemece benimsenen miktarın hangi ölçüte göre belirlendiğinin, denetim olanağı yoktur. Mahkemece, davacının olay tarihi itibariyle gelirinin ne kadar olduğu saptanıp; bu gelire göre işgücü kaybı nedeniyle tazminat miktarının tespit edilmesi gereklidir.

3-Tedavi giderlerine ilişkin istek kalemi bakımından, bir belge ibraz edilememiş ise de; bu konuda uzman bilirkişiden görüş alınıp durumun saptanması mümkün olduğu gibi; BK.'nun 42/2. maddesi uyarınca hayatın olağan akışı itibariyle zararın tespitinin imkan dahilinde bulunduğu gözetilmeksizin, bu yöne ilişkin tazminat istemi bakımından suskun kalınması da, usul ve yasaya aykırı olup; bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın, yukarıda açıklanan nedenlerle davacı yararına BOZULMASINA 20/3/2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 14.04.2003 E.2002/14353 K.2003/4658

TEDAVİ GİDERLERİNİN KAPSAMININ KANITLANMASI
ZARARIN GERÇEK TUTARININ HAKİM TARAFINDAN BELİRLENMESİ

ÖZET: Yaralanma halinde, kural olarak, zararın ve kapsamının davacı tarafından kanıtlanması gerekir. Ancak zararın gerçek tutarının kanıtlanamadığı durumlarda işlerin olağan gidişi ve zarar görenin aldığı önlemler de gözönünde tutularak zarar kapsamı hakim tarafından belirlenir.

KARAR : Davacıardan Metin davaya konu olayda yaralanmış ve bu nedenle yapılan giderlerin bir bölümü belgelendirilmiştir. Yine, adigeçene sigorta tarafından bu bağlamda bir kısım ödemede bulunduğu da anlaşılmaktadır.

Kural olarak, zararın ve kapsamının davacı tarafından kanıtlanması gerekir. (BK.m.42/1). Ancak, zararın gerçek tutarının kanıtlanamadığı durumlarda işlerin olağan gidişi ve zarar görenin aldığı önlemler de gözönünde tutularak, zarar kapsamı hakim tarafından belirlenir. (BK.m.42/2). Burada, hakime verilen bir yetkinin ötesinde görevin söz konusu bulunduğu da göz ardı edilmemelidir. Buna karşın yargılama sırasında davacı Metin'in yaralanmasının niteliği ve iyileşme süreci ile ilgili bir araştırma yapılmamıştır. Adı geçen davacı hakkında ceza yargılaması sırasında düzenlenen raporda (sol orşiektomi arızasının uzuv zaafı niteliğinde olduğu) belirtilmiştir.

Şu durumda, mahkemece yapılacak iş; yaralanmanın bu niteliği itibariyle, benzer olaylardaki olağan tedavi ve iyileştirme giderlerinin bir uzman bilirkişi görüşü ile saptanmasından ve sigorta tarafından karşılanan miktarlar indirildikten sonra gerçek zarara hükmetmekten ibarettir. Bu kalem isteğin de, yetersiz ve yanlış gerekçeler ile reddedilmesi, bozma nedeni sayılmıştır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın, yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 14.4.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 17.11.2003 E.2003/8640 K.2003/13517

ESTETİK AMELİYAT GEREKTİREN YARALANMA
TEDAVİ GİDERLERİNİN ÖNCEDEN İSTENMESİ

ÖZET : Haksız eylemden kaynaklanan tazminat davalarında, oluşan zararın önce mağdur tarafça giderilmesi ve daha sonra da zarar verenden istenmesi gerektiği yolunda bir düzenleme yoktur. Şu durum karşısında davacının, davalının müessir fiili nedeniyle yaralanması sonucu ameliyat olması gerekip gerekmediği ve gerekiyorsa tedavi bedelinin ne olabileceği hususları araştırılarak davalının sorumluluğuna karar verilmesi gerekirken, mahkemece henüz tedavi gideri bulunmadığı ve muhtemel giderlerin istenemeyeceği gerekçesiyle bu isteğin reddedilmesi ayrıca bozmayı gerektirmiştir.

KARAR : Davacı, davalının etkili eylemi nedeniyle yaralandığını, yüzünden sabit çöküntü kaldığını, estetik ameliyat gerektiğini belirterek yapılacak ameliyat giderlerini istemiştir. Davadan önce 4.6.2002 tarihinde davacının devlet hastanesine başvurduğu ve estetik ameliyat gerektiğinin davacıya bildirildiği dava dilekçesinde ekli belgelerden anlaşılmaktadır. Davalının haksız eylemi nedeniyle davalı hakkında cezai koğuşturma yapıldığı da belirgindir. Haksız eylemden kaynaklanan tazminat davalarında, oluşan zararın önce mağdur tarafça giderilmesi ve daha sonra da zarar verenden istenmesi gerektiği yönünde bir düzenleme bulunmadığı gibi, haksız eylem failinin eyleminden doğan zarardan sorumlu olmayacağı sonucunu da beraberinde getirdiğinden bu husus sorumluluk hukuku ilkelerine aykırıdır.

Somut olayda zarar, olay tarihinde veya gelişen durumun sona erdiği tarihte belirli ve istenebilir duruma gelmiş olup, davalı haksız eylemi nedeniyle oluşan zararı gidermekle yükümlüdür. Zarar görenin zararını önce kendisinin üstlenmesi ve sonra zarar verenden istemesi gerektiği yolundaki düşünce, mağdurun zararını almaması sonucuna da sebebiyet vereceğinden kabul edilemez. Şu durum karşısında davacının, davalının etkili eylemi nedeniyle yaralanması sonucu ameliyat olması gerekip gerekmediği ve gerekiyorsa tedavi bedelinin ne olabileceği hususları araştırılarak davalının sorumluluğuna karar verilmesi gerekirken, mahkemece henüz tedavi gideri bulunmadığı ve muhtemel giderlerin istenemeyeceği gerekçesiyle bu isteğin reddedilmesi ayrıca bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA** 17.11.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 25.01.2005 E. 2004/16436 K. 2005/309

TEDAVİ VE ULAŞIM MASRAFI
BELGE SUNULMADIĞI GEREKÇESİYLE RET KARARI VERİLEMEMESİ
HAKİMİN TAKDİR YETKİSİ

ÖZET : Davacının çocuğunun, davalının eylemi nedeniyle malul kaldığı ve tedavi gördüğü sabittir. Şu durumda davacının tedavisi için ulaşım gideri ve ilaç masrafı yapması doğaldır. Davacı tarafın bu kalem zararının ispatı yönünden belge sunamamış olması tedavi ve ulaşım masrafı yapmadığı sonucunu doğurmaz.

KARAR: Dava, haksız eylem nedeniyle yaralanmadan kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

Davacı, tedavi, ilaç ve yol gideri isteminde de bulunmuştur. Davacının çocuğunun, davalının eylemi nedeniyle malul kaldığı ve tedavi gördüğü sabittir. Şu durumda davacının tedavisi için ulaşım gideri ve ilaç masrafı yapması doğaldır. Davacı tarafın bu kalem zararının ispatı yönünden belge sunamamış olması tedavi ve ulaşım masrafı yapmadığı sonucunu doğurmaz. Mahkemece bu kalem istem hakkında bir tıp uzmanından rapor alınarak tedavi, ilaç ve yol gideri için ne miktar harcama yapılacağı belirlenmesi, buna karşın zarar belirlenemiyorsa, BK.nun 42. maddesi uyarınca tüm olguları gözeterek bu kalem istek için adalete uygun bir miktarda tazminata hükmedilmesi gerekirken bu yön gözetilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması doğru olmayıp karar bu nedenle de bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA 25.1.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ
T. 12.06.2006 E.2006/3604 K.2006/6274

ESTETİK AMELİYAT BEDELİ
İLERDE YAPILACAK TEDAVİ GİDERLERİ

ÖZET : Dava, iş kazası sonucu oluşan maluliyet nedeniyle tazminat talebine ilişkindir. Kural olarak ileride yapılacak tedavi giderleri istenemez ise de bazı hallerde ileride yapılması zorunlu tedavi giderlerinin istenmesi mümkündür. Somut olayda, davacının el ve ayaklarında yanık izleri bulunmaktadır. Davacının bedeninde meydana gelen eksiklik ve bozukluğun giderilmesi gerekir. Açıklanan nedenlerle belirlenen ameliyat giderinin tahsiline karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile redde karar verilmesi isabetsizdir.

KARAR : Mahkemece, estetik ameliyat masrafı sübut bulmadığından bahisle red edilmiş ise de varılan sonuç usul ve yasaya uygun değildir.

Gerçekten, dosya içerisinde Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Anabilim Dalı'ndan alınan 21.12.2002 tarihli yazıda estetik ameliyat uygulanabileceği belirtilmiş ve bunun için gerekli masraf açıklanmıştır. Kural, önceden tedavi giderlerinin istenmemesi ise de, bazı hallerde, ileride yapılması zorunlu tedavi giderlerinin önceden istenmesi mümkündür. Ne uygulamada ve ne de öğretilerde aksine bir görüş mevcut değildir. Yeter ki, tedavi zorunlu olsun. Bu gibi durumlarda asıl olan beden bütünlüğünde bir zararın gerçekleşmiş olmasıdır. Somut olayda, davacının el ve ayaklarında yanık izlerinin mevcut olduğu, dolayısıyla bir zararın oluştuğu açıktır. Kişiyi sağlık açısından eski duruma getirecek giderlerin istenmesi için bu yolda giderlere katlanılması gerekmez, meydana gelen eksiklik veya bozukluk zarar kavramı için yeterlidir.

Kaldı ki, davacının eylemiyle beden bütünlüğünde meydana gelen kalıcı nitelikteki bu bozukluğu gidermesi girişimi davalı yararınadır. Çünkü davacı bu yolda yapılacak tedavilere katlanmayı arzu etmekle davalının sorumluluğunu azaltabilecektir. Davalı, davacının bu haliyle çalışma gücünde meydana gelebilecek zarardan da sorumludur. Bu nedenlerle, mahkemece davacının 1.000,00.- YTL olarak belirlenen ameliyat giderinin tahsiline karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir. O halde, davacının bu yönleri amaçlayan itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA 12.06.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 03.03.2003 E.2002/9585 K.2003/1821

TEDAVİ GİDERLERİ İÇİN UZMAN BİLİRKİŞİDEN
RAPOR ALINMASI
KULLANILAMAZ HALE GELEN ELBİSENİN BEDELİ

ÖZET : Mahkemece, davacının tedavi gördüğü hastaneden bu konudaki evraklar getirilerek uzman bilirkişilerce böyle bir kaza sonrasında faturada belirtilen tetkiklerin yapılmasının gerekip gerekmediği, bedellerin kadri maruf olup olmadığı hususları araştırılmadan, yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak karar verilmesi doğru görülmemiştir.

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin davalı şirkete ait otobüste yolcu olarak bulunduğu esnada meydana gelen kaza neticesinde yaralandığını, tedavi gördüğünü, kaza sırasında üstündeki etek-çeketinin kan lekeleri nedeniyle kullanılmaz hale geldiğini, kaza sonrası otobüs yolculuğundan korktuğundan bir süre uçakla seyahat etmek zorunda kaldığını ileri sürerek, tedavi gideri, giyim eşyası bedeli, uçak biletleri karşılığı olmak üzere toplam 361.263.918.-TL maddi ve 1.000.000.000.-TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren reeskont faiziyle birlikte davalıdan tahsiline ve kararın gazetede ilanına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, yetki itirazında bulunarak, davacının kazada yaralanmadığını, olayları abarttığını savunarak, davanın esastan da reddini istemiştir.

Mahkemenin yetkisizlik kararı Dairemizce bozulmuş, bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda mahkemece, davacının yaptığı masrafları maddi delil ile ispatlayamadığı, ancak olaydan manevi üzüntü duyduğu gerekçesiyle tarafların ekonomik ve sosyal durumuna göre 750.000.000.-TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline, davacının maddi tazminat talebinin ve kararın gazetede yayınlanma isteğinin koşulları oluşmadığından reddine karar verilmiştir. Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Davacı vekili, dava konusu kaza ile aynı tarihi taşıyan Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi'ne ait **iki adet fatura** sunmuştur. Mahkemece anılan hastaneden bu konudaki evraklar getirilerek uzman bilirkişilerce böyle bir kaza sonrasında faturada belirtilen tetkiklerin yapılmasının gerekip gerekmediği, bedellerin kadri maruf olup olmadığı hususları araştırılmadan, yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Davacının kaza sırasında giydiği etek çeketindeki kan lekelerinin çıkarılıp çıkarılmadığı, elbisenin kullanılmaz halde olup olmadığı konusunda davacı taraf delilleri toplanmadan bu husustaki talebin reddedilmesi de bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün davacı yararına **BOZULMASINA** 03.03.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 07.10.2003 E.2003/1529 K.2003/11279

TEDAVİ GİDERİ İSTEĞİ
DAVACININ NE KADAR TEDAVİ GİDERİ YAPTIĞI V EYA
YAPMASI GEREKTİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

ÖZET : 1- Diğer davalı doktorun yapacağı doğum ve tedavinin istenen biçimde sonuçlanacağını, bu konudaki tüm olanakları sağlayacağını vekaleten kabul eden davalı şirket, davalı doktorun tedavi hatasından da meydana gelmiş olsa, ortaya çıkan zarardan doktorla birlikte sorumludur.

2- Davacı tedavi gideri ve işten kalma nedeniyle maddi tazminat istediğine göre, mahkemece **davacının ne kadar tedavi gideri yaptığı veya yapması gerektiği**, işten kalma zararının ne olduğu, bu gider ve zararların ne kadarının sigortaca karşılandığı incelenmeden yetersiz gerekçe ile red kararı verilmesi doğru değildir.

KARAR : 1) Davacı hamilelik döneminde davalı Doktor F. T...nin gözetiminde bulunduğu ve onun önerisi ile diğer davalı şirketin sahibi bulunduğu hastanede sezaryenle doğum yaptığını, ancak doğum sırasında diyatermik makinadan kaynaklanan nedenlerle iki ayağının topuklarında derin yanıklar oluştuğunu, tedavisinin uzun sürdüğünü belirterek maddi ve manevi tazminat istemiştir.

Yerel mahkemece davalı şirket hakkındaki davanın, koter aletinde bir bozukluk olmadığı, olaya katılımının ameliyathane ve alet kullandırmaktan ibaret olduğu, adam çalıştıran konumunda olmadığı gerekçesi ile onun yönünden istemin reddine, diğer davalı hakkındaki maddi tazminat isteminin de reddine, manevi tazminat isteminin kısmen kabulüne karar verilmiş, hüküm davacı ve davalılardan F, T...tarafından temyiz edilmiştir.

Dosyadaki kanıtlara ve tarafların açıklamalarına göre, davacı ile davalı F. T... arasında yapılan görüşme sonunda, davacı anılan davanın önerdiği diğer davalı şirkete ait sağlık tesisinde doğum ve tedavi olmayı kabul etmiştir. Sezaryenle doğum davalı F. T...tarafından yapılmıştır. Şu haliyle davacı ile davalı F. T...arasında doğrudan doğruya, sağlık tesisi ile de davalı doktorun vasıtasıyla vekalet ilişkisi meydana gelmiştir. Burada davacı, davalı şirketin olanaklarını bu bağlamda hizmet, sağlık aletleri gibi olguları gözeterek bu yeri seçmekle ve tesisinde kabul etmesiyle aralarında tarafları bağlayıcı bir hukuki ilişki kurulmuş bulunmaktadır. Diğer bir anlatımla davalı şirket, diğer davalının yapacağı doğum ve tedavinin istenen biçimde sonuçlanacağını bu konudaki tüm olanakları sağlayacağını vekaleten kabul etmektedir. Şu durumda davalı doktorun tedavi hatasından da meydana gelse, zarardan dolayı davalı şirket doktorla birlikte sorumludur. Yerel mahkemece bu yön gözetilmeden davalı F...Sağlık Tesisleri A.Ş. hakkındaki davanın reddedilmiş olması bozmayı gerektirmiştir.

2) Davacı tedavi gideri ve işten kalma nedeniyle maddi tazminat istemiştir. Yerel mahkemece davacının özel sağlık sigortası bulunduğu gerekçesi ile bu istem reddedilmiştir. Mahkemece davacının ne kadar tedavi gideri yaptığı veya yapması gerektiği, işten kalma zararının ne olduğu, bu gider ve zararların ne kadarının sigortaca karşılandığı araştırılıp incelenmeden yetersiz gerekçe ile maddi tazminat isteminin reddedilmesi doğru değildir. Karar bu nedenle de bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle davacı yararına **BOZULMASINA** 7.10.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T.04.10.2004 E.2004/3262 K.2004/10924

TEDAVİ GİDER BELGELERİ OLMASA BİLE
DOKTOR BİLİRKİŞİYE HESAPLATILACAĞI

ÖZET : Dava trafik kazası sonucu yaralanma nedeniyle tedavi gideri, geçici ve daimi kazanç kaybı ile manevi tazminat isteklerine ilişkindir. İstenilecek olan tedavi belgeleri önceden dava dosyasına gelmiş olup tedavi gider belgeleri olmasa bile bunun doktor bilirkişi incelemesi ile belirlenmesi mümkündür. Yine davacının istek kalemleri gözetildiğinde söz konusu ara kararı ile bağlantısı olmayan talepleri için zaten yargılamanın sürdürülerek o talepler için bir karar verilmesi de gerekmektedir.

KARAR: Dava trafik kazası sonucu yaralanma nedeniyle tedavi gideri, geçici ve daimi kazanç kaybı ile manevi tazminat isteklerine ilişkindir. Mahkeme verilen kesin sürede ara kararının yerine getirilmemiş olması nedeniyle davanın reddine karar verilmiş ve karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Mahkeme 23.6.2003 tarihli ara kararında daimi ve geçici işten kalma sürelerinin tespiti için yeniden rapor alınmak üzere davacının SSK Hastahanesindeki tedavi ve gider belgelerinin istenmesi için yazılması gereken müzekkere giderinin yatırılması için kesin süre verilmişse de, bunun için oluşturulan ara kararında, davacıların yerine getirmekle yükümlü oldukları iş açıklanmadığı gibi kesin süreye uyulmamasının yaptırımını da açıkça gösterilip açıklanmadığından, verilen kesin süre Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasının 163. maddesine uygun bulunmamaktadır. Kaldı ki istenilecek olan tedavi belgeleri önceden dava dosyasına gelmiş olup tedavi gider belgeleri olmasa bile bunun doktor bilirkişi incelemesi ile belirlenmesi mümkündür. Yine davacının istek kalemleri gözetildiğinde söz konusu ara kararı ile bağlantısı olmayan talepleri için zaten yargılamanın sürdürülerek o talepler için bir karar verilmesi de gerekmektedir. Yerel mahkemece, açıklanan yönler gözetilmeksizin, yerinde görülmeyen yazılı gerekçeyle tüm istemin reddedilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA** 04.10.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 06.11.2008 E.2008/3682 K.2008/13441

YÜZDE SABİT ESER - TEDAVİ GİDERLERİ
(Tüm Tedavi Giderlerinin Hesaplanacağı)

ÖZET : Davacılarından birinin trafik kazası sonucu yüzünde sabit eser kalacak şekilde yaralandığı, dava dilekçesi ile tedavi giderlerini istediği anlaşıldığına göre, mahkemece gerekli araştırmaların yapılarak; davacının bu nedenle yapmak zorunda kalacağı ameliyat ve estetik giderleri de dahil olmak üzere tüm tedavi giderlerinin mahkemece hesaplanması gerekir.

KARAR : Dava, trafik kazası sonucu yaralanma nedeni ile maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Dosya içeriğine göre; davacılarından F.Ç.'in trafik kazası sonucu yüzünde sabit eser kalacak şekilde yaralandığı, dava dilekçesi ile tedavi giderlerini istediği anlaşıldığına göre, mahkemece gerekli araştırmaların yapılarak; davacının bu nedenle yapmak zorunda kalacağı ameliyat ve estetik giderleri de dahil olmak üzere tüm tedavi giderlerinin mahkemece hesaplanması gerekirken, bu hususun araştırılmamış olması doğru görülmediğinden, kararın bozulması gerekmiştir.

Ayrıca davacı F.Ç.'in yüzde sabit eser kalacak şekildeki yaralanma derecesi gözetilerek daha yüksek seviyede manevi tazminat takdiri gerekirken, davacının acı ve üzüntüsünü karşılamaktan uzak olan 1.000 TL manevi tazminatın kabulü yerinde görülmemiş, kararın bu nedenle de bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle davacı F.Ç. yararına BOZULMASINA06.11.2008 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 05.05.2005 E.2004/10918 K.2005/4944

YEŞİL KARTLA KARŞILANMAYAN
ULAŞIM VE BENZERİ TEDAVİ GİDERLERİ
BK. 42/2.GEREĞİNCE BELİRLENMESİ

ÖZET : Dava, trafik kazası nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir. Tedavi giderlerinin yeşil kartla karşılandığı anlaşılmakta ise de, kartla karşılanmayan ulaşım gideri vb. giderler de olacağı gözetilerek bunların mahkemece Borçlar Kanunu'nun 42/2. maddesi gereğince belirlenerek hüküm altına alınması gerekir.

KARAR : Dava, trafik kazası nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir. Yerel mahkemece dava kısmen kabul edilmiş, kararı davacı temyiz etmiştir.

Davacı, davalının haksız eylemi nedeniyle daimi işgücü kaybına uğrayacak biçimde yaralandığını, bu nedenle ve yapılan tedavi giderleri karşılığı maddi zararının da hüküm altına alınmasını istemiştir. Yerel mahkemece maddi zarar ispatlanamadığından bu kalem istem reddedilmiştir. Dosyadaki belgelerden tedavi giderlerinin yeşil kartla karşılandığı anlaşılmakta ise de, kartla karşılanmayan ulaşım gideri vb. giderler de olacağı gözetilerek bunların mahkemece Borçlar Kanunu'nun 42/2. maddesi gereğince belirlenerek hüküm altına alınması gerekir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle davacı yararına BOZULMASINA 5.5.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 15. HUKUK DAİRESİ
T. 21.04.1975 E.1975/2093 K.1975/2228

TEDAVİ GİDERLERİNİN TESBİTİ
(Belge yoksa) (BK.42/2)

ÖZET: Davacının iyileştirme giderleri için belge vermemiş olması, tutar ve kapsamının araştırılmasına engel değildir. Böyle bir yaralamanın gerektirdiği iyileştirme giderlerinin yapılmasında zorunluk olduğu, olayların normal akışına ve de yaşam görgülerine (hayat tecrübelerine) uygun düşer. Bu nedenle, yaralanmanın mahiyeti, iyileşmesi süresi, davacının sosyal ve ekonomik durumunun gözönünde bulundurulup böyle bir yaralamaya bağlı olarak davacının iyileşmesini sağlayacak "tıbbi tedavinin" gerektirdiği giderlerin tutar ve kapsamının, bu işlerden anlıyan uzman bilirkişi eliyle tespit edilmesi

KARAR : Davacı, yaralanması nedeniyle iyileştirme (tedavi) giderleri harcadığını ileri sürmüş, bu yönden ödetmeye karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme ise; "tedavi masrafları için hiç bir belge mevcut olmadığı ve nereye ne maksatla ve ne miktar bir masraf yapıldığı ayrı ayrı bildirilmemiş olduğundan yaralananın mahiyeti ve hususiyetine göre bir değerlendirme yapmak mümkün olmadığı kabul edilmiştir." açıklamasıyla zararın bu bölümünü benimsememiştir.

Oysa, Borçlar Yasasının 42. maddesine göre, hakime, zararın tutar ve kapsamını doğrudan doğruya (resen) araştırmak ve belirlemek ödevi yükletilmiştir. Davacının iyileştirme giderleri için belge vermemiş olması, tutar ve kapsamının araştırılmasına engel değildir. Öyle ki, böyle bir yaralamanın gerektirdiği iyileştirme giderlerinin yapılmasında zorunluk olduğu, olayların normal akışına ve de yaşam görgülerine (hayat tecrübelerine) uygun düşer. Bu nedenle, yaralanmanın mahiyeti, iyileşmesi süresi, davacının sosyal ve ekonomik durumunun gözönünde bulundurulup böyle bir yaralamaya bağlı olarak davacının iyileşmesini sağlayacak "tıbbi tedavinin" gerektirdiği giderlerin tutar ve kapsamının, bu işlerden anlıyan uzman bilirkişi eliyle tespit edilmesi yerine, bilirkişi raporundaki yeterli olmayan "Tedavi masraflarına ilişkin davalarda yazılı delile istinat edilmesi icab eder..." sözlerine dayanılarak, isteğin bu bölümünün reddi yoluna gidilmesi doğru değildir.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T. 29.09.1999 E.1999/4-619 K.1999/737

ÖZEL SAĞLIK KURUMUNDA TEDAVİ GÖRÜLMESİ
TAZMİNAT MİKTARININ HESABI
KİŞİNİN DEVLET HASTANESİNDE TEDAVİ GÖRMEYE ZORLANAMAMASI
YAŞAM HAKKI

ÖZET : Yaşam hakkı kişinin vazgeçilmez en önemli haklarından biridir. Ağır yaralanma nedeniyle kişinin sosyal durumuna uygun özel bir sağlık kuruluşunda tedavi görmesini olağan karşılamak gerekir.

Hayati tehlike geçiren bir kişinin mutlak surette devlet sağlık kurumlarında tedavi görmeye zorlanması, onun yaşam hakkının sınırlandırılması ve bu konuda tercih yapmasını engellemek sonucunu doğurur. Bu nedenle davacının tedavi gördüğü özel sağlık kurumunca düzenlenen ödeme belgelerine göre hüküm kurulması gerekir.

Davacının davalıyı zararlandırma kasdıyla, kötü niyetle özel sağlık kurumunda tedavi gördüğü iddia ve ispat edilmemiştir. Yapılan tedavi giderleri yönünden BK 44 ve 43. maddesinin uygulanmasını gerektiren bir yön yoktur.

Yerel mahkemenin, devlet sağlık kurumlarında uygulanan ücret tarifesine itibar etmek suretiyle karar verilmesi bozma nedenidir.

DAVA: Taraflar arasındaki "tazminat" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; "Keşan Asliye 2. Hukuk Mahkemesince davanın ve karşı davanın kısmen kabulüne dair verilen 14.11.1997 gün ve E. 95/286 K. 97/299 sayılı kararın incelenmesi davacılar ve karşı davalılar tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin [15.10.1998 gün ve E. 98/4109 - K. 98/7796](#) sayılı ilamı ile; (...1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre davacı Ali'nin temyiz itirazları reddedilmelidir.

2- Diğer davacı Ayşe'nin temyizine gelince; 12.9.1995 günü davacı Ali kendisine ait araçla Keşan ilçesinden, Enez ilçesi istikametine doğru seyrederken yol kavşağında, davalı ve karşı davacı İsmet yönetimindeki araçla çarpışması sonucu Ali'ye ait araçta bulunan eşi diğer davacı Ayşe yaralanmış olup, önce Keşan Devlet Hastanesi'nde, bilahare de İstanbul International Hospital Hastanesi'nde yatmak suretiyle tedavi edildiği anlaşılmaktadır.

Davacı Ayşe, özel sağlık kurumunda yatmak suretiyle tedavi gördüğü için eldeki dosyada bu kuruma ödenen giderler talep edilmiş, ancak yerel mahkeme, devlet sağlık kurumlarında uygulanan ücret tarifesine itibar etmek suretiyle hüküm kurmuştur.

Bu olayda yaralanan davacı Ayşe'nin akciğer başta olmak üzere iç organlarında tahribat meydana geldiği için önce ilk müdahale yapılmak üzere Keşan Devlet Hastanesi'nde tedavi gördüğü, ancak bu yerin yeterli donanımına sahip olmaması nedeniyle İstanbul International Hospital Hastanesi'nde yatmak suretiyle tedavi ve bakımı yapılmıştır. Kişinin ruh sağlığı ile beden bütünlüğüne yönelik her türlü davranış ve eylem, şayet suç teşkil ediyorsa failin ceza yaptırımına muhatap olacağı gibi, eylemin hukuka aykırılığı nedeniyle de hukuki sorumluluğunu gerektirmektedir. Yaşam hakkı kişinin vazgeçilmez en önemli haklarından biridir. Somut olaydaki gibi ağır yaralanma nedeniyle kişinin sosyal durumuna göre özel bir sağlık kurumunda tedavi görmesini doğal karşılamak gerekir. Olaydaki gibi, hayati tehlike doğuracak biçimde bir iç organın tahribatına maruz kalan kişinin mutlak surette devlet sağlık kurumlarında tedavi görmeye zorlanması, onun yaşam hakkının sınırlandırılması ve bu konuda tercih yapmasını engellemek sonucunu doğurur. O halde davacı Ayşe'nin tedavi gördüğü özel sağlık kurumunca düzenlenen sarf belgesine göre hüküm kurulması gerekirken yazılı biçimde karar verilmiş olması bozmayı gerektirmiştir...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmeyle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : I- Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne dair kurulan hüküm, davacı Ali tarafından da temyiz edilmiş, Özel Dairece davacı Ali'nin tüm temyiz itirazları reddedilerek karar davacı Ayşe yararına bozulmuştur. Hal böyle olunca mahkeme kararı davacı Ali yönünden kesinleşmiştir. Bu durumda, hakkında hüküm kesinleşmiş bulunan davacı Ali'nin direnme kararını temyize hakkı yoktur. O nedenle davacı Ali'nin temyiz istemi bu nedenle reddedilmelidir.

II- Davacı Ayşe'nin temyizine gelince;

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere ve özellikle davalı tarafça, davacının davalıyı zararlandırmak amacıyla, kötü niyetle Özel Sağlık Kurumunda tedavi gördüğü savunulup, isbatlanmamış olmasına ve yine olayda İstanbul International Hospital Hastahanesince saptanan tedavi giderlerinin nitelik ve miktar yönünden BK 44 ve olay durumuna görede yine BK 43. maddesinin uygulanmasını gerektirir bir yön bulunmamasına göre, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenin Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykındır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklandığı üzere:

1- Hakkında hüküm kesinleşmiş bulunan davacı Ali'nin direnme kararını temyiz hakkı bulunmadığından temyiz isteminin REDDİNE,

2- Davacı Ayşe vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında ve yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı HUMK.nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA 29.9.1999 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Karşı Oy Yazısı

Dava, trafik kazası sonucu oluşan zararın giderimine ilişkindir.

Davacı, özel sağlık kurumunda yatmak suretiyle tedavi görmüş anılan kuruma ödenen giderleri talep etmiştir. Yerel mahkeme, tıp fakültesinde uygulanan ücret tarifesini daha gerçekçi kabul ederek hüküm kurmuştur.

Yerel mahkeme ile Özel Daire arasındaki uyuşmazlığın trafik kazası sırasında ağır yaralanan davacının Özel Sağlık Kuruluşunda (İstanbul International Hospital'de) tedavisi sonucu oluşan maddi zararını, özel sağlık kuruluşunca düzenlenen sarf belgelerine mi, yoksa devlet sağlık kurumlarında uygulanan ücret tarifesine göre mi isteyebileceği noktasında toplamak, çözümü de bu bağlamda aramak yanlıştır. Çünkü yerel mahkeme irdelemesini örtülü zımni olarak BK. madde 43. bağlamında yapmış ve o olay için objektif bir değerlendirmeye gitmiştir. Bir anlamda takdir etmiştir. İnceleme takdirin yerindeliği üzerinde yapılmalıdır.

İlke olarak tazminat zararın tamamını giderme amacını güder. Ancak tazminat miktarı zararı aşamaz. Cismani zarar kalemleri içerisinde bulunan tedavi masrafları genelde üzerinde fazla uyuşmazlık çıkmayan zarar türüdür. Ancak, özel hastanelerin ülke geneline yayılması ile bu tür uyuşmazlıklar çoğalmıştır. Yargıç kural olarak tazminat miktarına koşulları varsa müdahale edebilir. Borçlar Kanunu madde 41, 42, 43, 44, 46 ve hakların kullanımı açısından madde 2 bu düşüncenin yasal dayanağıdır. Keza MK. madde 4'de anılan hükümlerden özellikle BK 43/1'in referansıdır.

BK madde 46'ya göre zarara uğrayan tüm tedavi masraflarını ister. Yasanın bu hükmü bir haksızlığa yol açıyor ise yargı tazminatı BK. madde 43/1'e göre takdir eder.

BK madde 43/1'de; "Hakim, hal ve mevkün icabına ve hatanın ağırlığına göre tazminatın suretini ve şumulünün derecesini tayin eyer" ifadesi bulunmaktadır. Son derece geniş kapsamlı olan bu hükmü sadece kusurla sınırlamamak gerekir. Yargıç "hal ve mevkün icabına" göre sözcüklerinden hareketle zarar biçimini ve zarara neden olan etmenleri takdir eder. Tedavi giderleri zarar görenin malvarlığındaki bir eksilmedir. Zarar veren bunu gidermelidir. Ancak bu giderlerin karara yansıtılması adaletsiz bir durum yaratıyorsa yargıç takdir yetkisini kullanır. Bunu yaparken objektif durumları gözönünde bulundurur.

Sonuç olarak yukarıda sözü edilen hukuki gerekçelerin özünde hakkaniyet düşüncesi yer alır. (MK. madde 4).

Somut olayda da yargıç Özel Sağlık Kurumu'ndaki tedavi giderlerini aşırı bulmuş Tıp Fakültesi değerlerini ölçüt almıştır. Alınan ölçütün doğru olup olmadığı tartışılabilir. Bu tartışma yapılmadan lüks bir hastahane olduğu bilinen özel kuruluşun sarf değerleri hükme esas alınamaz. İhtiyaç fazlası masraflar Yabancı Hukuklarda dahi tenkise tabidir. (Bknz. DELPOUX, Cand A TOMADINI, "France" W. PENNIGSTORF, ed: Personal Injury Compensation A. Comparative Analysis Of The Majör European Jurisdictions London 1993). Kişinin sosyal durumuna göre lüks bir tedavi bedelinin ödenmesinde bu defa zarar görenin zararın giderimine katılımı da düşünülebilir. Özel Sağlık Kurumuna gitmenin dahi ilke bazında MK. madde 2'ye göre denetlenebileceği açık iken yargıcın takdir yetkisinin elinden alınması Tazminat Hukukunun az yukarıda sözü edilen temel prensipleri ile bağdaşmaz. Aksi bir düşünce Tazminat Hukukunda çeşitli sorunlar yaratır. Örneğin, estetik zararlarda özel hastane masrafları baz alınır. Özel Daire kararlarına göre bu tür zarar için zarar gören ameliyat olmasa dahi ameliyat masraflarını ister. Estetik ameliyatlarda, her iki tedavi kurumları arasında fiyat farkının aşırılığı bilinen gerçeklerdendir. Öte yandan birbirine etkili eylemde bulunmaktan dolayı zarar görenlerden biri devlet diğeri özel tedavi kurumuna gitmesi halinde yargıcın tedavi masraflarını aynen alması adalete ne derece uygun olacaktır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle çoğunluğun bozma gerekçelerine katılmadığından yerel mahkeme hükmünün onanması düşüncesindeyim.

M. Kılıçoğlu - 4. Hukuk Dairesi Üyesi

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 15.10.1998 E.1998/4109 K.1998/7796

ÖZEL HASTANEDE TEDAVİ
TAZMİNAT MİKTARININ TESBİTİ

ÖZET : Trafik kazası sonucunda hayati tehlikeye maruz kalacak biçimde ağır yaralanan davacının sosyal durumuna göre özel bir sağlık kurumunda tedavi görmesi doğal karşılanmalıdır. Olaydaki gibi, hayati tehlike doğuracak biçimde bir iç organın tahribatına maruz kalan kişinin mutlak surette devlet sağlık kurumlarında tedavi görmeye zorlanması, onun yaşam hakkının sınırlandırılması ve bu konuda tercih yapmasını engellemek sonucunu doğurur. Bu nedenle, açılan maddi tazminat davasında davacının tedavi gördüğü özel sağlık kurumunca düzenlenen sarf belgesine göre karar verilmesi gerekirken, devlet sağlık kurumlarında uygulanan ücret tarifesine itibar etmek suretiyle hüküm kurulması doğru değildir.

KARAR : 1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla Yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir isabetsizlik görülmemesine göre davacı Ali'nin temyiz itirazları reddedilmelidir.

2- Diğer davacı Ayşe'nin temyizine gelince; 12.9.1995 günü davacı Ali kendisine ait 34 ...36 plaka sayılı araçla Keşan İlçesinden Enez İlçesi istikametine doğru seyrederken yol kavşağında, davalı ve karşı davacı ismet yönetimindeki 48... 861 plaka sayılı araçla çarpışması sonucu Ali'ye ait araçta bulunan eşi diğer davacı Ayşe yaralanmış olup, önce Keşan Devlet Hastahanesinde, bilahare de İstanbul International Hospital Hastahanesinde yatmak suretiyle tedavi edildiği anlaşılmaktadır.

Davacı Ayşe özel sağlık kurumunda yatmak suretiyle tedavi gördüğü için eldeki dosyada bu kuruma ödenen giderler talep edilmiş, ancak yerel mahkeme, devlet sağlık kurumlarında uygulanan ücret tarifesine itibar etmek suretiyle hüküm kurmuştur.

Bu olayda yaralanan davacı Ayşe'nin akciğer başta olmak üzere iç organlarında tahribat meydana geldiği için önce ilk müdahale yapılmak üzere Keşan devlet hastahanesinde tedavi gördüğü, ancak bu yerin yeterli donanımına sahip olmaması nedeniyle İstanbul International Hospital hastahanesinde yatmak suretiyle tedavi ve bakımı yapılmıştır. Kişinin ruh sağlığı ile beden bütünlüğüne yönelik her türlü davranış ve eylem, şayet suç teşkil ediyorsa failin ceza yaptırımına muhatap olacağı gibi, eylemin hukuka aykırılığı nedeniyle de hukuki sorumluluğunu gerektirmektedir. Yaşam hakkı kişinin vazgeçilmez en önemli haklarından. Somut olaydaki gibi ağır yaralanma nedeniyle kişinin sosyal durumuna göre özel bir sağlık kurumunda tedavi görmesini doğal karşılamak gerekir. Olaydaki gibi, hayati tehlike doğuracak biçimde bir iç organın tahribatına maruz kalan kişinin mutlak surette devlet sağlık kurumlarında tedavi görmeye zorlanması, onun yaşam hakkının sınırlandırılması ve bu konuda tercih yapmasını engellemek sonucunu doğurur. O halde davacı Ayşe'nin tedavi gördüğü özel sağlık kurumunca düzenlenen sarf belgesine göre hüküm kurulması gerekirken yazılı biçimde karar verilmiş olması bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın 1 nolu bendde gösterilen nedenle davacı Ali'nin temyiz itirazlarının reddine ve 2 nolu bentte gösterilen nedenlerle davacı Ayşe yararına kararın maddi tazminata ilişkin bölümünün **BOZULMASINA** 15.10.1998 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY AÇIKLAMASI

Trafik kazası sonucu yaralanma nedeniyle mağdur kusuru ile kazaya sebep olan davalı aleyhine açtığı davada tedavi giderlerinden özel sağlık kuruluşunda yaptığı masrafları da istemiş, mahkemece bu masrafların üniversite hastanesi veya devlet hastanesi gibi bir kurumda tedavi yapılmış olsa idi ne kadar masraf gerekiyor idiyse o kadarına karar verilmiş, dairemizce karar yukarıdaki gerekçe ile bozulmuştur.

Kişinin sağlığına özen göstermesi ve en iyi sağlık hizmetinden yararlanmak işlemlerini doğal karşılamak gerekir. Ancak; hak ve sorumluluklar bir uygun denge içinde kullanılmalrı halinde amaca uygun işlerlik kazanırlar. Haksız fiil işleyen kişi kusuru nisbetinde diğer tarafın tüm zararını karşılamak durumundadır. Bu zarar belirlenirken dikkat edilmesi gereken husus mağdurun hal ve şartlara göre makul zararlarının karşılanmasıdır. Bu doğrultuda en iyi tedavi veren kurumdan tedavi almasını doğal karşılamak gerektiği gibi, acil hallerde özel sağlık kuruluşuna baş vurma zorunluluğunun bulunması halinde özel sağlık kuruluşu masrafları da makul masraflardan sayılabilir.

Somut olayda kaza Keşan'da olmuş, acil müdahale orada yapılmış, tedavinin devamı da İstanbul'da özel sağlık kuruluşunda sona ermiştir. Mahkemece yaptırılan bilirkişi incelemesinde özel sağlık kuruluşunda yapılan tedavi masrafı ile bu tedavinin Üniversite hastanesi gibi bir hastanede yapılması halinde yapılacak masraf arasında on mislinin üzerinde fark olduğu görülmektedir. Bu kadar farklı ve yapılması zorunlu sayılmayan masrafın davalıdan alınmasına karar vermek hakkaniyete uygun değildir. Mahkeme kararının onanması veya hiç olmazsa hakkaniyet gereği bu masrafın bir kısmının davacı üzerinde bırakılması gerekirken tamamının davalıdan alınması gerektiğine dair bozma kararına katılmıyorum.

Salim Öztuna (Üye)

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 20.02.1997 E.1996/11919 K.1997/912

TEDAVİ KONUSUNDA BELGE SUNULMAMASI
HÜKÜM ALTINA ALINMASINA ENGEL DEĞİLDİR.

ÖZET : 1)Dava, haksız eylem nedeniyle tazminat istemine ilişkindir. Trafik kazası sonucu Veitebia Burst kırığı oluşacak şekilde yaralanan davacı, olay nedeniyle yaptığı tedavi giderlerinin ödetilmesini istemiştir. Dosya içerisindeki delillerden davacının tedavi olmasını gerektirecek şekilde yaralandığı tartışmasızdır. BK'nun 42. maddesi gözetilerek uygun bir miktar tazminata hükmedilmelidir.

2)Mahkemece ceza mahkemesinde alınan ve davacının 45 gün iş ve gücünden kalacak şekilde yaralandığını gösteren rapor esas alınarak 45 günlük işten kalma tazminatına hükmedilmiştir. Bir ceza davasında ve ceza hukuku ilkeleri esas alınarak düzenlenen sağlık raporlarının hukuk mahkemesinde açılan bir tazminat davasında esas alınacağı düşünülemez.

KARAR : Dava, haksız eylem nedeniyle tazminat istemine ilişkindir. Trafik kazası sonucu Veitebia Burst kırığı oluşacak şekilde yaralanan davacı, olay nedeniyle yaptığı tedavi giderlerinin ödetilmesini istemiş, mahkemece bu konudaki talep belge ile ispatlanamadığından reddedilmiştir. Dosya içerisindeki delillerden davacının tedavi olmasını gerektirecek şekilde yaralandığı tartışmasızdır. Tedavi konusunda belge sunulmamış olmasına rağmen bilirkişi görüşüne başvurularak gereken tedavi gideri belirlenebileceği gibi, BK'nun 42. maddesi gözetilerek uygun bir miktar tazminata hükmedilebilir. Yerel mahkemece anılan yön gözetilmeksizin istemin reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Davacı olay nedeniyle oluşan kırıktan dolayı sekiz ay çalışmadığını ileri sürerek işgöremezlik tazminatı istemiştir. Mahkemece ceza mahkemesinde alınan ve davacının 45 gün iş ve gücünden kalacak şekilde yaralandığını gösteren rapor esas alınarak 45 günlük işten kalma tazminatına hükmedilmiştir.

Bir ceza davasında ve ceza hukuku ilkeleri esas alınarak düzenlenen sağlık raporlarının hukuk mahkemesinde açılan bir tazminat davasında esas alınacağı düşünülemez. Borçlar Kanununun 46. maddesi "beden bütünlüğü bozulan kişinin çalışmamasından doğabilecek zarar ve ziyanın istenebileceği" kabul edilmiştir.Diğer tarihten 506 Sayılı Sosyal sigortalar Kanununun 37. maddesinde "hastalık sebebiyle işgöremezliğe uğrayan kişiye işgöremezlik ödeneği verileceği" açıklanmıştır. O halde özel hukuk açısından işgöremezlikten amaç kişinin beden bütünlüğünün bozulması nedeniyle eylemli olarak çalışmadığı günlerdir. Bunun ispatı kural olarak davacıya aittir; bu yolda tanık ve doktor raporlarına dayanılabilir. Ne var ki, zararın varlığının kanıtlandığı hallerde kapsamının hakim tarafından da araştırılabileceği gözardı edilmemelidir (BK.42-43).

Dosya içerisinde bulunan tanık beyanları ile davacının olay sonrası altı ay süre ile çalışmadığı ispatlandığı gibi hükme esas alınan İzmir Devlet Hastanesinin 9.3.1993 tarihli raporunda dahi 120 günde iyileşebileceği bildirilmektedir. Bu kanıtlar; mahkemenin işgöremezlik süresini belirlemede eksik inceleme yaptığını gösterir. O halde hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararaçıklanan nedenlerle davacı yararına BOZULMASINA 20.2.1997 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 02.06.1994 E.1994/1898 K.1994/5093

TEDAVİ GİDERLERİ HER TÜRLÜ DELİLLE İSPAT EDİLEBİLİR

ÖZET : Hakim, zararın kapsamını araştırmak zorundadır. Tazminat davalarında, tedavi ve bununla ilgili yol giderleri, iř kaybı zararı, ceza dosyasındaki delillerle ve her türlü delille isbatlanabilir. Zarar belirlemede, bilirkişi olarak uzman doktor seçilmelidir.

KARAR : Davacı Zeynep, davalının müessir fiili sonucu yaralandığını, maddi ve manevi zarara maruz kaldığını ileri sürerek (10.000.000 TL. manevi ve tedavi gideri ile iř kaybı nedeniyle de 2.000.000 TL. maddi olmak üzere) cem'an 12.000.000 TL. zararının olay tarihinden itibaren faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep ve dava etmiş, dava sırasında davacının ölmesi nedeniyle mirasçıları olan davacılar tarafından dava takip edilmiştir.

Mahkemece, bilirkişi raporundaki görüş benimsenerek maddi zararın ispat edilemediği, dava sırasında davacının öldüğü ve manevi zarara onun uğradığı ve mirasçıları davacılar için manevi tazminat verilemeyeceği gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

1- Oysa, davacı maddi tazminat olarak (tedavi giderlerini, hastahaneye gidip gelme masraflarını, çalışmadığı günler için iř kaybından doğan zararlarını) talep etmiştir. Davacı müessir fiil nedeniyle 15 gün mutat iştigaline mani olacak ve 20 günde iyileşecek derecede yararlanmış olup buna ait raporları ceza dosyasındadır.

Tedavi ve bununla ilgili yol giderleri her türlü delille ispat edilebilir. İř kaybı zararı da aynı niteliktedir. Davacı da delil olarak ceza dosyasına dayanmıştır. Davacının tedavi giderlerinin bu konuda uzman doktor bilirkişiye tespit ettirilmesi mümkündür. Sayıştay uzman deneticisi olan bilirkişi bu konuda mahkemenin zarar belirlemesine yardımcı olamaz. Zararın kapsamını hakim resen araştırma durumundadır. Bu kalem zararlarla ilgili olarak hakim, Usulün 75/3. maddesi uyarınca davacı taraftan ayrıca delil isteyebilir. Hakim, gerektiğinde Borçlar Kanununun 42. maddesi uyarınca maddi tazminat miktarını takdir edebilir. Açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeden maddi tazminat isteminin reddedilmiş olması yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı nedenlerle temyiz eden davacılar yararına **BOZULMASINA** 2.6.1994 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 27.3.1979 E.1978/13013 K.1979/4136

ÇEHREDE İZ - ESTETİK AMELİYAT
ZARARIN GERÇEKLEŞMİŞ OLMASI

ÖZET: Davacı, iyileştirme giderlerinden sayılan estetik ameliyat giderleriyle birlikte aynı zamanda ekonomik geleceğinin sarsılmasından doğan zararlarını da istemiştir. Davacının yüzündeki değişikliğin, çirkinliğin düzeltilmesi için yapılması gerekli estetik ya da benzeri ameliyatlara ilişkin giderler "gerçekleşmiş zarar" niteliğindedir. O halde, bu giderlerin ancak yapılmasından sonra istenebileceği şeklindeki görüş yasaya aykırıdır.

Gerçek zararın tespitinin olanaksız bulunması halinde, hakim, BK.nun 42. maddesinin 2.fıkrası hükmünden yararlanmak suretiyle zararın kapsamını belirlemekle yükümlüdür. Mahkemenin yukarıda anılan şekilde davacının zararını tespit etmesi için gerekli araştırma ve inceleme yapması gerekirken, yasaya uygun düşmeyen bazı düşüncelerle ve eksik inceleme ile davacının davasının reddine karar vermiş olması bozmayı gerektirmiştir.

KARAR : Davacı Veysel, 23.3.1973 günü davalılara ait 06 HD 810 plaka sayılı hususi otomobil ile 06 FU 459 plaka sayılı kamyonun çarpması sonucu çehresinde sabit iz ve eser kalacak derecede ağır bir şekilde yaralandığını ileri sürerek, (neye karşılık olduğunu açıklamadan) 65.000 lira maddi tazminat istemiştir.

Davacı vekili, 6.12.1977 gününde verdiği bir dilekçe ile maddi tazminat isteklerinin dayanağını açıklamış ve 65.000 lira tazminatın "müvekkilinin çehresinde ve şakağında bulunan sabit iz ve eserin giderilmesi için yapılması gereken estetik ameliyat giderlerine" ilişkin olduğunu bildirmiştir. Nitekim yerel mahkeme de davacı vekilinin bu açıklaması üzerine, 6.12.1977 günlü ara kararıyla gerekli araştırmanın yapılmasına karar vermiş ve davacının çehresindeki sabit izin giderilmesi için yapılacak cerrahi müdahalenin ne miktar giderleri gerektireceğini incelemeye başlamıştır.

Davacı vekili, duruşmanın müteakip oturumlarında ve verdiği bazı dilekçelerinde ayrıca müvekkilinin yüzünü çirkinleştiren bu sabit iz nedeniyle ekonomik geleceğinin sarsıldığını, terzilik mesleğini bu çirkinlikle eskisi gibi yürütemeyeceğini bildirmiştir.

Yerel mahkeme, davacıyı Ankara Numune Hastanesi'ne ve ayrıca Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Kürsüsü Başkanlığına muayene ettirmiş ve fakat her iki merciden verilen raporlarda "ameliyattan yarar sağlanacağı ve fakat bu estetik ameliyatın ne miktar giderleri gerektireceğinin kendilerince bilinemediği" yolundaki raporlarına ve görüşlerine dayanarak aynen (ameliyat olmadan ne kadar masraf gideceği belli değildir; bu itibarla davacının ameliyat olup ondan sonra gerekli masrafı dava etmesi lazımdır; bu durum belli olmadan davacının dava açmaya hakkı yoktur) gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Davacının, dava dilekçesinde de belirtildiği veçhile her iki davalıya ait araçların çarpışması sonucu yüzünden yaralandığı, çehresinde yüz estetiğini bozacak şekil ve derecede sabit iz ve eser meydana geldiği, bu olayın vukua gelmesinde davacının hiç bir kusurunun bulunmadığı, ceza davasına ilişkin dosya içeriğinden ve özellikle davacı tarafından aynı davalılar aleyhine aynı olay nedeniyle Ankara Beşinci Asliye Hukuk Mahkemesi'ne açılan 1975/47 esas sayılı dava sonunda verilmiş olan ve yargı yollarından da geçmek suretiyle kesinleşmiş bulunan 12.3.1976 günlü ilam muhteviyatından anlaşılmaktadır.

Terzilik mesleği ile uğraşan davacı bu davasında, yüz ve alın nahiyesindeki bu sabit iz ve eser yüzünden ekonomik geleceğinin sarsıldığını ve bu izlerin giderilmesi için estetik ameliyat olma zorluğunda bulunduğunu ileri sürerek tespit edilecek bu zararlarının

ödetilmesini istemektedir. Davanın şu ileri sürülüş şekli itibariyle davacının tazminat alacağına BK.nun 46. maddesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. BK.nun 46. maddesi, bedensel tamlığın bozulmasından (cismani tamamiyetin ihlalinden) doğan zararları düzenlemiş bulunmaktadır. Bu itibarla öncelikle bedensel tamlık (cismani tamamiyet) kavramı üzerinde kısaca durulup, bunun kapsamının belirlenmesinde yarar vardır. Gerek bilimsel ve gerekse yargısal görüşlere göre, bedensel tamlığın ihlali kavramına; insan vücudunda herhangi bir anatomik değişiklik mucip olacak mihaniki müdahalelerden başka, mihaniki olmiyan bir müdahale, örneğin; bir korku sonucu meydana gelen bir kalp hastalığı, erken yada noksan doğum, sinir bozukluğu gibi haller girer (H. Tandoğan-Türk Mes'uliyet Hukuku-Ankara 1961 - Sayfa 283). Yani burada, öğretilerde de kabul edildiği veçhile, sadece bedensel değil aynı zamanda ruhsal bütünlüğün halele uğratılması da söz konusudur, (H.Becker - İsviçre Medeni Kanunu şerhi - VI Cilt- Borçlar Kununu - İkinci Fasikül - S. Reisoğlu Çevirisi - Mad. 46/1/1) (Oser/Schönenberger -Borçlar Hukuku -R. Seçkin Çevirisi- Mad. 46, 11/3). Bundan ayrı olarak bir organın yaralanması, kırılması, kopması; keza; görme, duyma organlarının zaafa uğraması ya da görev yapamaz hale gelmesi, kişinin fiziksel görünüşünün değişmesi, güzelliğinin halele uğraması (yani estetik zarar) da bedensel bir zarar meydana getirir (jean Carrad-Estetik Zarar ve Tazminat - Çeviren Aras- İstanbul Barosu Dergisi Yıl 1945, Sayfa 327) (Saymen/Elbir-Borçlar Hukuku-Sayfa 477).

Bu itibarla davacının yüzündeki değişikliğin, çirkinliğin 46. madde anlamında gerçekleşmiş bir zarar olduğundan kuşku yoktur. Nitekim yerel mahkeme de aynı olguyu ve sonucu benimsemiştir. Bilindiği gibi, BK.nun 46. maddesinde öngörülen maddi zararlar üç bölümde toplanmaktadır. Bu zararlar, ana hatlarıyla, iyileştirme (tedavi) giderleri ile ilgili zararlar; çalışma gücünün yok olmasından ya da azalmasından doğan zararlar ve nihayet ekonomik geleceğin sarsılmasından doğan zararlardan ibarettir.

Davacı bu davasında iyileştirme giderlerinde sayılan estetik ameliyat giderleriyle birlikte aynı zamanda ekonomik geleceğinin sarsılmasından doğan zararlarını da istemiştir. Kuşku yoktur ki, genellikle bedensel ve ruhsal tamlığın halele uğratılması hallerinde, bunun doğal sonucu olarak zarara uğrayan kişinin ekonomik geleceğinin de sarsıldığı bir olgu olarak kabul edilmek gerekir. Ayrıca bazı durumlarda ve özellikle bu davanın konusunu oluşturan olayda olduğu gibi, beden ve ruh tamlığının yani cismani bütünlüğün ihlali, çalışma gücünü hiç bir şekilde etkilememiş olmasına rağmen, zarara uğrayanın ekonomik ve mesleki alanda geleceğini, gelişme ve ilerlemesini tehlikeye koyabilir; o kimsenin çalışma gücünden tamamiyle yararlanmasına engel olabilir; kazancını etkileyebilir. Bu duruma örnek olarak, bu davamızda olduğu gibi, vücut tamlığının ihlalinden doğan çirkinleşme gösterilebilir. Nitekim, davacı da yüzündeki sabit iz ve eserlerin terzilik mesleğini eskisi gibi yürütmesine engel olacağını ileri sürmektedir. Gerçekten, yüzü çirkinleşen kimselerin mutat uğraşları konusunda mevcut çalışma güçlerinden yararlanmaları, sağlıklı kişilerle rekabet etmeleri daha güçtür. Zira iş piyasasında, bedensel (fiziksel) yapısı tam olanın, sakat ve çirkin olanlara nazaran iş bulma ve kazanç sağlama olanakları daha fazladır. Bundan başka bazı mesleklerde güzelliğin, yüz ifadesinin önemi büyüktür. O halde, olayımızda olduğu gibi terzi olan davacının yüzünü bozan bir yara nedeniyle aslında çalışma gücü azalmamış, aynı mesleği yine de devam ettirmiş (yani mesleğin icrasına doğrudan doğruya engel olmamış) bulunmakla beraber, bu izler mesleğinde ilerlemesine engel ve dolayısıyla ekonomik geleceğinin sarsılmasına neden olmuş ise, yarayı meydana getiren davalılar bu yüzden doğacak olan zarardan sorumlu olacaklardır. Hatta, bir Federal Mahkeme kararında da vurgulandığı gibi, mağdur çirkinleşmese bile, eskiden tanınmış olan yüz şeklinin değişmesi yüzünden ekonomik geleceği sarsılabilir ve bu sebepten ötürü tazminat isteyebilir (Tandoğan age- 293, dip not 37).

O halde, yukarıda yazılı nedenlerde ötürü davacı hem estetik ameliyatların gerektirdiği giderleri ve hem de gerçekleştiği takdirde ekonomik geleceğinin sarsılmasından doğan zararlarını istemekte haklıdır.

Yerel mahkeme, yukarıda da belirtildiği gibi, davacının ameliyat olmadığını ve ancak ameliyat olduktan sonra katlanmış olacağı giderleri dava etme hakkını elde edebileceğini kabul ile davayı reddetmiş bulunmaktadır. Oysa, böyle bir görüşü benimsemeye tazminat hukuku kurallarına göre olanak yoktur. Çünkü yukarıda da kısaca değinildiği

veçhile, davacının yüzündeki değişikliğin, çirkinliğin düzeltilmesi için yapılması gerekli estetik ya da benzeri ameliyatlara ilişkin giderler (gerçekleşmiş zarar) niteliğindedir. O halde, bu giderlerin ancak yapılmasından sonra istenebileceği şeklindeki görüş yasaya aykırıdır. (4.H.D. 14.7.1967 gün ve 7693 sayılı kararda belirtildiği gibi).

Bundan başka, yerel mahkemenin ameliyat giderlerinin tespit edilemediğinden söz ederek yine davayı reddetmesi şeklinde beliren görüşüne de katılmak, buna yasal bir dayanak bulmak mümkün değildir, yasa hükümleri aksi doğrudur.

Şöyle ki, bugün yurdumuzda geniş çapta her tür estetik ameliyat yapılmaktadır. Bu tıp dalında birçok uzmanların bulunduğu bilinen bir gerçektir. Kaldı ki, son raporda, davacıya yapılması gereken estetik ameliyat giderlerinin bu işlerden anlayan uzmanlardan sorulup tespit edilmesinin önerilmiş olduğu da anlaşılmaktadır. O halde, bu tür bir ameliyatın gerektirdiği giderlerin, hem de gerçeğe çok yakın bir şekilde tespit edilmesi olanağı vardır. Bunun için, Ankara ya da İstanbul gibi büyük kentlerimizde bulunan tıp fakültelerindeki estetik cerrahi kürsüsü öğretim üyelerinden oluşturulacak bir bilirkişi kurulu marifetiyle bu zararın kapsamının saptanması mümkündür. Mahkemenin buna rağmen, bu giderlerinin ameliyat olmadan saptanmasına olanak bulunmadığı yolundaki görüşü yanlıştır ve böyle bir görüşe katılmak mümkün değildir. Kaldı ki, gerçek zararın tespitinin olanaksız bulunması halinde dahi, hakim, BK.nun 42. maddesinin 2. fıkrası hükmünden yararlanmak suretiyle yine de zararın kapsamını belirlemekle yükümlüdür. O halde, mahkemenin yukarıda anılan şekilde davacının zararını tespit etmesi için gerekli araştırma ve inceleme yapması gerekirken, yasaya uygun düşmeyen bazı düşüncelerle ve eksik inceleme ile davacının davasının reddine karar vermiş olması bozmayı gerektirir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın gösterilen nedenlerle (BOZULMASINA) 27.03.1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T.26.04.1995 E.1995/11-122 K.1995/430

KÜÇÜKLERİN TRAFİK KAZASINDA YARALANMASI
HAKİMİN ZARARI TAYİNİ

ÖZET : Haksız eylemde zararı ispat etmek, bu zararı iddia edene düşerse de, küçük çocuklarının iki ameliyatla iyileşmemiş olması ve üçüncü ameliyata gerek duyulması olayında olduğu gibi, yeni ve artan masrafların yapılması gerekeceğinden hakim, gerçek zarar miktarını halin olağan gelişimine ve zarara uğrayan tarafın yaptığı tedbirleri gözönüne alarak, adalete uygun şekilde tayin zorundadır.

KARAR: Davacılar vekili, sigorta ve davalılardan Erdal'ın ödediği meblağlarla küçük Erkan'ın ameliyat masraflarının karşılanmasından sonra, ilaç, kan ve hazır çocuk bezi için 732.730 lira ile mağdurun bakımı sebebiyle çalışmayan babanın kazançtan yoksun kaldığı süreler için 1.600.000 lira maddi zararın tazminini istemiştir.

Mahkemece, görüşüne başvurulmuş adli tabip bilirkişi, 29.11.1991 ve buna ek 21.2.1992 günü raporlarında; yaralananın çocuk olması dolayısıyla devamlı bakıma muhtaç olduğu, iyileşmesinin bir yılın üzerine, çıkabileceği ve oldukça masraflı bir tedaviyi gerektirebileceği vurgulandıktan sonra; 732.730 lira bakiye tedavi giderlerinin olay tarihi itibarile normal olduğunu, mağdurun babasının bakım nedeniyle bir ay işine gidemeyeceğini açıklamıştır. Bilirkişi, davalı ve sigorta tarafından daha önce ödenen meblağları da değerlendirerek, davacının taleplerinin "bakiye ve karşılanmayan" talepler olduğunu, yerinde ve olaya uygun istekler bulunduğunu raporunda belirtmiştir.

Haksız eylemde zararı ispat etmek, bu zararı iddia edene düşeceği konusunda kuşku yoksa da, BK.nun 42. maddesine göre, zararın gerçek miktarının ispatı mümkün olmadığı takdirde, hakim, halin olağan gelişimine ve zarara uğrayan tarafın yaptığı tedbirleri nazara alarak onu adalete uygun bir şekilde tayin etmek zorundadır. Mağdurun iki ameliyatla iyileşmemiş olması, üçüncü ameliyata gerek duyulması, bu süre içerisinde yeni ve artan masrafların yapılmasının olağan olması karşısında, davanın ispat edilmediği görüşü ile reddedilmesi de isabetsizdir. O itibarla Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında ve yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı HUMK.nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA 26.4.1995 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 13. HUKUK DAİRESİ
T. 31.03.1992 E. 1992/2349 K. 1992/3081

TEDAVİ GİDERLERİ
YABANCI UYRUKLU KİŞİNİN TAZMİNAT DAVASI

ÖZET: 1. Uğradığı trafik kazası sebebiyle, geçici iş göremezlik tazminatı ve tedavi giderlerinin tahsili talebi ile açılan davada, kazaya uğrayanın yaralanmasının niteliği ve derecesine göre o tarihte normal tedavi giderlerinin neden ibaret olabileceğinin ve kazaya uğrayanın işten kalma süresine ve mesleğine göre o tarihte ne miktar kazanç kaybına uğradığının, uzman bilirkişi aracılığı ile tesbit ettirilmesi gerekir.

KARAR: Dava dilekçesinde, kazaya maruz kalan ve alacağını temlik eden Alman uyruklu Stefan Bernhard'ın, geçici iş göremezlik ve tedavi giderlerinden dolayı, yapılan yardımların davalıdan tahsili istenmiştir. Bu durumda kazaya uğrayanın davalıdan talep edebileceği miktardan fazlasına hükmedilemez. Davalı, Almancadan tercüme edilen belgelerdeki miktarlara itiraz edilmiştir. Öncelikle, davacının geçici iş göremezlik için ne miktar ve tedavi giderleri için ne miktar para talep ettiği davacıya açıklattırılmalıdır. Bundan sonra, kazaya uğrayanın yaralanmasının niteliği ve derecesine göre, o tarihte normal tedavi giderlerinin neden ibaret olabileceğinin, bu işlerden anlayan uzman bilirkişiye incelettirilmesi gerekir. Özellikle kazadan sonra ilgili, Türkiye'de Hastane'de yatmış ve kesin rapor verilerek taburcu edilmiş ve ondan sonra Almanya'ya gitmiş bulunduğu göre, Türkiye'deki tedavi dışında ayrıca Almanya' da bir tedavisinin gerekip, gerekmediği, gerekiyorsa tıbbi verilere göre, o tarihte zorunlu olarak, ne miktar tedavi gideri yapılması gerektiği yönleri bilirkişi raporunda açıklanmalıdır.

Öte yandan, kazaya uğrayanın işten kalma süresine ve mesleğine göre o tarihte ne miktar kazanç kaybına uğradığı dahi, uzman bilirkişi aracılığıyla tesbit edilmelidir. Bundan sonra, davacının talep ettiği miktarı geçmemek üzere tarafların kusur dereceleri de nazara alınarak hüküm kurulmalıdır.

Mahkemenin bu yönlerden hiç bir inceleme ve araştırma yapmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın açıklanan nedenle davalı yararına BOZULMASINA 31.3.1992 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ
T. 27.10.2005 E. 2004/14919 K. 2005/11604

TEDAVİ GİDERİ VE İŞGÜCÜ KAYBI
TAKDİR YETKİSİ

ÖZET : Tedavi gideri ve işgücü kaybı konusunda bir miktar belirlenmeli, belirleme yapılamazsa BK.nun 42. maddesindeki takdir yetkisi kullanılarak bir miktar maddi tazminat takdir edilmelidir.

KARAR : Dava, trafik kazasından kaynaklanan yaralanma ve araç hasarı nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir. Olayda davacılarından Şener Yağmurcu ve Nilgün Ezeroğlu'nun yaralandıkları C.Savcılığı evrakı içinde bulunan trafik kaza raporu ve Fethiye Devlet Hastanesinin raporları ile sabittir. Davacılar yaralanmaları nedeniyle tedavi gideri ve işgücü kaybından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemişlerdir. Mahkemece, davalı sürücünün 8/8 kusurlu olduğuna dair rapor alındıktan sonra, işgücü kaybının hesaplanması için dosyanın Adli Tıp Kurumuna gönderilmesine ve masrafların davacı tarafından karşılanması hususunda davacı tarafa kesin süre verilmiştir.

Davacı taraf kesin süreye rağmen dosyanın Adli Tıp Kurumuna gönderilmesi için gerekli giderleri yatırmadığından mahkemece dosyadaki mevcut delil durumuna göre karar verilmelidir. Yaralanmalara göre tedavi gideri ve işgücü kaybı konusunda bir miktar belirlenmeli, belirleme yapılamazsa BK.nun 42. maddesindeki takdir yetkisi kullanılarak bir miktar maddi tazminat takdir edilmelidir. Ayrıca yaralanma durumlarına göre bilirkişi incelemesi gerektirmeyen manevi tazminatın da takdir edilecek miktarda hüküm altına alınması gerekir.

Anılan yön gözetilmeden istemin reddi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın gösterilen nedenle BOZULMASINA 27.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
T. 04.04.2007 E.2007/21-203 K.2007/194

YURT DIŞINDA TEDAVİ

ÖZET : SSK Sağlık Tesisleri Sağlık Kurulu raporu ile yurtdışında tedavisi mümkün görülen sigortalının, yurtdışında gördüğü tedavi sonucunda yapılan masrafları SSK' dan talep etme hakkı mevcuttur. Bu masrafların tespitinden sonra, ödeme tarihindeki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı belirlenmelidir.

Öte yandan, söz konusu masraflar sigortalı tarafından kurumdan istenmiş ve kurum bu istemi ret etmiş ise, davadaki talep doğrultusunda ret tarihinden itibaren faiz işletilmelidir.

DAVA : Taraflar arasındaki "Alacak" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Ankara 2. İş Mahkemesince davanın kısmen kabulüne dair verilen 2.6.2005 gün ve 1999/53-2005/602 sayılı kararın incelenmesi taraf vekilleri tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 20.2.2006 gün ve 2005/10310-2006/1381 sayılı ilamı ile;

(... 1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, kararın dayandığı gerektirici nedenlere göre tarafların aşğıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazlarının reddine,

2- Davacılar murisleri Beşir'in Fransa'da tedavisi için yapılan toplam 42.543.48 Fransız Frang'ı tedavi giderinin fatura tarihinden itibaren yürütülecek yasal faiziyle birlikte tahsilini istemişlerdir.

Mahkemece istemin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

506 Sayılı Yasa'nın 32/E maddesi gereğince yurtdışında tedavisi mümkün görülen Kurum Sağlık Tesisleri Sağlık Kurulu raporu ile tespit edilen sigortalının yurtdışında gördüğü tedavi sonucunda yapılan masrafları talep etme hakkı mevcuttur.

Somut olayda sigortalının aniden rahatsızlanması üzerine acilen 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesine kaldırıldığı burada "Serozaya Atake Mukoid Adeno karsinom vekum metastatik lenf bezi ve reaktif lenf bezleri kanser tanısı ile acilen yurtdışında tedavi görmesine karar verilmesi üzerine kendi imkanları ile önce Amerika Birleşik Devletleri'nde daha sonra da Fransa'da tedavi gördüğü ve 01.02.1999 tarihinde öldüğü, sigortalının Kurum sağlık tesislerinden bu çerçevede bir rapor almaksızın Fransa'da tedavi gördüğünden davacıların Fransa'da yapılan masrafların tamamını Kurum'dan talep etmesi mümkün olmayıp ancak sigortalı Türkiye'de tedavi görmüş olsaydı tedavi kaçta malolacak idiyse o miktarı isteyebileceklerdir.

Fransa' da yapılan tedavi belgelerinin tercümelerinin tetkikinden, kronoterapi ve şimoterapi giderinin 19.231 frank, analiz giderlerinin 4.227.16 frank, iğne-pansuman giderinin 613.01 frank, tomografi giderinin 4.678.95 frank, muayene giderinin 1300 frank olduğu, 09.12.2002 tarihli bilirkişi raporunda muhtelif analizlerin ayrıntısı bulunmadığından tarifedeki karşılığının hesaplanmadığı, ilaçların muadilinin ve malzeme bedelinin Sağlık Bakanlığı'ndan sorulması gerektiği., kronoterapi ve şimoterapinin tarifede karşılığının olmadığı bildirilerek diğer tedavi giderinin tarifedeki karşılığının sarf tarihindeki toplam bedelinin 4.730.000 TL. olduğu bildirilmiştir. SSK'ca kronoterapi ve şimoterapinin SSK Tedavi Ücret Tarifesinde yer almadığının bildirilmesi üzerine mahkemece Sağlık Bakanlığı'ndan sorulduğu, Sağlık Bakanlığı'nca da Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden görüş sorulduğu belirtilerek mahkemeye bu hastane görüşü doğrultusunda hareket edilmesinin uygun olduğunun bildirildiği, ilgili hastanece de hastanın metastatik kolorektal kanser hastası olması halinde bu tedavinin etkili bir tedavi olduğu ancak Oxaliplatin (Eloxatin) adlı ilacın Türkiye'de ruhsatının olmadığı o tarihte bu ilaçla ilgili faz çalışması yapıldığından resmi kurumlara reçete edilemeyeceği ücretinin ödenemeyeceği bu çalışmalarda ilacın sponsor (destekleyen) firma tarafından verilmesi veya ilacın temin edilmesi gerektiğinin bildirildiği, Mahkemece Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Öğretim

görevlisinden alınan 02.04.2002 tarihli bilirkişi raporunda aksaliplatin (celoxatin) tedavisinin davacının hastalığında uygulanmasının doğru olduğu, bunun yeni bir ilaç olup Türkiye'de o tarihte ruhsatının alınmadığı. Başkonsoloslukça mahalli rayice uygun olduğunun onaylandığı bu masrafın döviz cinsinden tutarının Türk Lirası karşılığının ödenmesi gerektiğinin bildirildiği görülmektedir.

Ankara 5. İş Mahkemesinin 1993/1107 (1999-2448) Esas nolu dosyasının tetkikinden sigortalının Amerika'da yaptığı tedavi giderlerinin tahsili için davalı Kuruma alacak davacı açtığı o dosyada alınan 24.05.1999 tarihli bilirkişi raporunda sigortalının Amerika'da yapılan tedavide ilaç bedeli olarak 2.412 Dolar, poliklinik faturası olarak 2.122.45 Dolar, sarf malzemesi olarak 250.65 Dolar tedavi gideri harcaması yaptığının bildirildiği., bu davanın takipsiz bırakılarak açılmamış sayılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Mahkemece 09.12.2002 tarihli bilirkişi raporunda endoskopi., EKG, iğne, pansuman, tomografi, scanner, muayene ve özel muayene gideri olarak Fransa da yapılan tedavi giderinin yapıldığı tarihteki SSK Tarifesindeki Türk Lirası karşılığı olan toplam 4.730.000 TL'nin davalı Kurumdan tahsiline karar verilmiş olması doğru ise de bu davada talep edilmeyen Amerika'da yapılan 4.524.45 ABD Doları ilaç ve solüsyon gideri ile 250.65 ABD doları malzeme bedelinin davalı Kurum'dan tahsiline karar verilmiş olması, davacı tarafça tedavi giderlerinin davalı Kurumdan talep edildiğine ve davalı Kurumca ödenme "talebinin reddedildiği ileri sürülerek sarf tarihinden itibaren faiz talep edildiği görülmekle mahkemece böyle bir talep olması halinde dayalı Kurum'un talebi reddettiği tarihte temerrüde düşeceği düşünülmeksizin bu husus araştırılmadan hüküm altına alınan alacağa dava tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmüş olması isabetsiz olmuştur.

Yapılacak iş: sigortalının yaptığı 4.227.16 Frank tutarındaki analiz giderlerine ilişkin belgelerin tercümesinin yaptırılarak bu analizlerin neler olduğunu açıklığa kavuşturduktan sonra bilirkişi kuruluna bu analiz giderlerinin ve malzemelerin sarf tarihindeki SSK Tedavi Ücret Tarifesindeki Türk Lirası karşılığını tespit ettirip, 471.20 Frank tutarındaki ilaç faturalarında yazılı ilaçların Türkiye'de ruhsatının bulunup bulunmadığını araştırmak, ruhsatı yok ise muadili olan ilaçların fiyatlarını tespit ettirmek, kronoterapi ve şimoterapi bedelinin ödeme tarihindeki kur üzerinden Türk Lirası karşılığını hesaplattırarak çıkacak sonuca göre karar vermektir.

Bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin mahkemece yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır...),

Gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının temyiz edenin sıfatı dikkate alınarak Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı HUMK'un 429. maddesi gereğince BOZULMASINA, 04.04.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com